Jaargang 112. Dingsdag, 29 November 1853. No. 95.

GRONINGER COURANT

ALGEMEEN DAGBLAD

voor de Stad en Provincie Groningen.

Bij deze Courant wordt aan de geabonneerden verzonden: Bijblad no. 33, inhoudende: *Handelingen van den Gemeenteraad van Groningen en van de Staten Generaal.*

BESTEDING.

Op DINGSDAG den 6den December 1853, des middags te 12 uur, zal door of van wege den Minister, en in tegenwoordigheid van de Commissie voor de zaken van den Rijkstelegraaf, aan het Lokaal van het Provinciaal Bestuur te *Assen*, worden besteed:

De Aanleg van de Telegraaflijn van Zwolle, *over* Meppel *en* Assen, *naar* Groningen, *in drie perceelen.*

Deze Besteding geschiedt bij inschrijving, volgens art. 25 van het Bestek.

Het Bestek ligt ter lezing, behalve aan het Lokaal van het Ministerie van Binnenlandsche Zaken te *'s Gravenhage*, en aan die der Besturen der verschillende Provinciën: te *'s Gravenhage* in de voornaamste Logementen, en op die plaatsen, waar gewoonlijk de bestekken van Waterstaatswerken worden ter lezing gelegd, te *Groningen*, *Assen*, *Meppel*, *Zwolle*, *Deventer*, *Ameide*, *Amsterdam*, *Arnhem*, *Breda*, *Delft*, *Dordrecht*, *Gorinchem*, *Haarlem*, *Hardinxveld*, *'s Hertogenbosch*, *Maastricht*, *Nijmegen*, *Roermond*, *Rotterdam*, *Schiedam*, *Sliedrecht*, *Tilburg*, *Utrecht*, *Venlo*, *Vreeswijk* en *Zutphen*.

Acht dagen vóór de Besteding zijn nadere inlichtingen te bekomen bij de Hoofd-Ingenieurs van den Waterstaat in *Overijssel*, *Drenthe* en *Groningen*.

De Minister van Binnenlandsche Zaken:
VAN REENEN.

De **COMMISSARIS DES KONINGS** in de Provincie *Groningen* brengt, naar aanleiding van een ontvangen schrijven van Z. E. den Heer Minister van Buitenlandsche Zaken van den 28sten dezer, no. 32, ter kennis van de belanghebbenden, dat het Gouvernement van het Koningrijk *Beijeren* besloten heeft, in dat Koningrijk niet meer toe te laten Markikramers, Koorddansers en Daglooners, zoo deze op die reis vergezeld zijn van hunne jonge Kinderen, en dat dien ten gevolge geene Paspoorten meer door den Commissaris des Konings zullen worden afgegeven aan hen, die, in de bovenbedoelde Cathegorie vallende, vergezeld van hunne jonge Kinderen, zich naar *Beijeren* mogten willen begeven.

GRONINGEN, 28 November 1853. *De Commissaris des Konings voornd.*, I. A. VAN ROIJEN.

KADASTER.

De BURGEMEESTER der Gemeente *Groningen*,

Gelet op de Circulaire van den Heer COMMISSARIS des KONINGS in deze Provincie, van den 15den November 1853, no. 18 *a* (*Provinciaal Blad* no. 112), onder anderen betrekking hebbende tot de Aangifte der Veranderingen in de Kadastrale perceelen voorvallende;

Gelet op het besluit van den GOUVERNEUR van de Provincie *Groningen*, van den 19den Februarij 1835, no. 6 *a*; —

Brengt door deze onder de aandacht van de daarbij belanghebbenden, dat, volgens de artt. 206, 843, 855 en 906 van de Methodieke Verzameling van Wetten, enz., betrekkelijk het Kadaster, door hen telkens **AANGIFTE** moet worden gedaan van de **VERANDERINGEN**, in de **Eigenaars**, den **aard**, de **hoedanigheid** en **uitgestrektheid** der **KADASTRALE PERCEELEN** voorvallende;

Wordende derhalve ieder **eigenaar** van **Vaste Goederen** in deze Gemeente **in zijn eigen belang** opgeroepen, om, wanneer eenige **verandering** aan zijn **Kadastraal perceel** geschied is, daarvan voortaan **dadelijk aangifte** te doen ter SECRETARIJ der Gemeente, ten einde daarvan in het te dien einde aldaar aanwezige Register aanteekening worde gehouden.

GRONINGEN, 24 November 1853.

De Burgemeester: J. SLOT.

NIEUWSTIJDINGEN.

NOORD-AMERIKA.

NEDERLANDSCHE KOLONIE SHEBOYGAN, 8 November.

Onder de ontelbare voorwerpen in het „Patent Office" te Washington, en die getuigen wat vernuft doen kan, behoort eene pas uitgevonden machine, die spelden van eenen verwarden hoop opraapt, dezelve alle met de koppen bovenwaarts rangschikt en op geregelde rijen in papieren steekt; eene andere machine doorloopt de gansche manier van cigaarmaken, de tabaksbladeren nemende en eene volmaakte cigaar wedergevende. Eene machine snijdt kaas; eene andere schuurt messen en vorken; eene andere poetst laarzen; eene andere wiegt de wieg; en zeven of acht andere machinen wasschen of strijken.

Een ander patent is voor eene machine, die de passagiers in eene omnibus tilt en hunne vracht ontvangt. Wanneer er een zwaarlijvig man in gaat, telt zij twee en rekent dubbel vracht.

Er zijn onderscheidene geweren die zich zelve laden; een hengel (vischlijn) die zich zelf den hoek in orde brengt, en een rattenval die de gevangene rat wegwerpt, dan het lokaas ophangt en zich zelve zet, gereed om eene andere rat te vangen.

Op de tentoonstelling te New-York bevindt zich een koffer van gewone grootte, welke een volkomen huis voor een persoon, eene sofa, een bed en eenen regenjas of mantel bevat. Het geheel is uit gutta percha vervaardigd. Het huis heeft vier wanden en een dak en vereischt slechts vier palen of latten om opgezet te worden. De sofa en het bed worden met eene blaasbalg, die ook in den koffer ligt, opgeblazen.

De mantel kan in eene boot veranderd worden, met welke een persoon gemakkelijk eene rivier overvaren kan.

— Te Michigan woedt een boschbrand, die, ofschoon door de laatste regens eenigzins gedempt, evenwel op vele plaatsen nog voortduurt. Duizende akkers boschgrond zijn vernield en de aarde is overal ter diepte van een voet geheel in asch veranderd. Men schat het verlies aan gebouwen, gekapt hout, enz. op verscheidene duizend dollars.

— In eene boekdrukkerij in eene der oostelijke steden arbeidt een blinde letterzetter. Hij is waarschijnlijk de eerste blinde zetter van wien men ooit gehoord heeft. Zijn gewoon dagwerk is 5000 m's, en soms heeft hij er reeds 6 a 7000 gezet. Het te zetten schrift wordt door een' naast hem staanden persoon voorgelezen, en zoo goed is zijn geheugen, dat hij zes regels achtereen onthouden en zetten kan. Wanneer hij deze gezet heeft, roept hij „gezet", en de voorlezer begint weder op nieuw een zetsel voor te lezen. Zijne verdiensten beloopen minstens 1 dollar per dag.

RUSLAND-TURKIJE.

Nimmer waren meer tegenstrijdige geruchten in omloop dan thans, na den terugtogt der Turken op den regter-oever van den Donau. Meer dan ooit is men oneens over de waarschijnlijkheid van vrede en oorlog.

Generaal *Gortschakoff* zou, volgens den een, van den Keizer van Rusland formeel bevel hebben ontvangen om eene offensieve houding aan te nemen en voorwaarts te marscheren, en zou thans op zijne beurt den Donau willen overtrekken, om den oorlog op den regter-oever over te brengen. Reeds zouden talrijke platbodem-vaartuigen naar de zijde van Oltenizza zijn gebragt.

Men gelooft echter niet dat de Russische troepen in dit jaargetijde eene poging zullen doen om in massa den Donau over te trekken en de doortogten van den Balkan te forceren, maar men vertrouwt, dat de bemiddelende mogendheden, bij de zekerheid dat Rusland in het aanstaande voorjaar geduchte strijdkrachten in beweging zal kunnen brengen, om alsdan den eenmaal begonnen krijg te vervolgen, nu ernstige woorden in Konstantinopel zullen doen hooren, ten einde de Turksche bewindslieden indachtig te maken op de mogelijke gevolgen eener te ver gedrevene halsstarrigheid.

De Russen zijn, volgens anderen, voornemens om de Turken uit Klein-Wallachije te verdrijven, en een algemeene aanval op Kalefat zou onvermijdelijk zijn. Doch de Turken wenschen daarentegen dit punt te behouden; *Omer*-pacha heeft daarheen 40,000 man gezonden, die er zich op eene ontzagwekkende wijze versterken.

Berigten uit Konstantinopel, loopende tot den 14den dezer, houden in dat de geheele Engelsch-Fransche vloot nu in den Bosphorus is gestevend en bij Beykos gestationneerd ligt.

Er is een korps kavallerie georganiseerd, bestaande uit Christenen, onder bevel van een' Poolschen renegaat. Te Kars is mede een legioen vreemdelingen georganiseerd.

De geweesen generaal *Klapka* is te Konstantinopel aangekomen. De Porte heeft hem een kommandement geweigerd. — De Turken hebben een Russisch oorlogsschip genomen, welks equipage naar Konstantinopel is opgebragt.

Nopens de gebeurtenissen op het oorlogstooneel in Azië, blijft nog steeds de grootste onzekerheid heerschen. Het is nog altijd niet uitgemaakt, wie eigenlijk daar geslagen zijn, de Russen of de Turken.

— Eene andere telegrafische depêche door den Londenschen *Times* medegedeeld, verzekert dat de Russen Jassy hebben verlaten, en dat men het korps van generaal *Osten-Sacken* niet voor den 10den December verwachtte. De Russen hebben in de stad en haren omtrek rekruten geligt. Zij hebben ook een zeker getal Joden genomen en in hunne korpsen geplaatst, maar deze, na kontante betaling, weder laten loopen.

— Namens de Porte is aan de Grieksche regering de afzetting gevraagd van een' der hoogleeraren aan de hoogeschool te Athene, welke zich in vijandigen geest tegen Turkije moet hebben uitgelaten.

(*Laatste berigten.*) Van het oorlogstooneel wordt weinig belangrijks gemeld, terwijl nog steeds dezelfde onzekerheid omtrent sommige punten blijft heerschen.

Eene telegr. depêche van de *Times* meldt, dat het huis *Baltas en Co.*, te Konstantinopel, de som van 7 millioen fr. aan de Porte heeft voorgeschoten. De leening wordt gewaarborgd door de schatting van Egypte.

— Den 27sten dezer is de *Egyptus* van Konstantinopel te Marseille binnengekomen, en heeft de volgende berigten aangebragt, loopende tot den 17den dezer. De vereenigde Fransche en Britsche vloten lagen nog voor Konstantinopel, en maakten geene toebereidselen hoegenaamd om de Zwarte zee binnen te zeilen. De Oostenrijksche en Pruissische gezanten, de heeren *v. Bruck* en *v. Wildenbruch*, zijn teruggeroegen; hunne opvolgers zijn nog ongekend. Men wilde weten, dat de heer *v. Bruck* te Weenen wederom in het kabinet zou treden. De nieuwe Fransche gezant, generaal *Baraguay d'Hilliers*, was te Konstantinopel aangekomen. De tweede afdeeling van de Turksche vloot was de Zwarte Zee binnengevaren.

De Russen hebben vijf aanvallen op het fort Chef katil gedaan, die allen waren afgeslagen. Een Russisch stoomschip, hetwelk aan de belegeraars versterking aanbragt, is voor Chef katil gestrand. Er bevonden zich 1500 man aan boord. De Turken hebben een uitval gedaan en allen, die niet in de golven waren omgekomen, gevangen gemaakt.

— Te Odessa liggen 400 schepen, welke graan laden.

— Te Parijs en Londen houdt men zich reeds minder bezig met de berigten betreffende het oorlogstooneel dan met de onderhandelingen over de Levantsche kwestie. Men spreekt veel van zoogenoemde krachtige besluiten, welke Frankrijk voornemens zoude zijn te nemen, en men spreekt bovendien, hoewel op eene onbepaalde wijze, van een traktaat tusschen beide groote mogendheden, ten einde zoowel Rusland als Turkije te noodzaken de schikking van de Londensche en Parijssche kabinetten goed te keuren.

ITALIË.

De *Parlamento* van Turijn behelst een half officieel artikel, waarin wordt verklaard dat de Sardinische regering voornemens is om met vasten tred voorwaarts te gaan op den weg van godsdienstige hervormingen, en dat de oppositie van het hof van Rome haar deze plannen niet zal doen opgeven. Er bestaan op dit oogenblik in Sardinie 41 bisdommen, waarvan 7 aartsbisdommen. Het gouvernement verlangt dat dit getal op 7 worde teruggebragt, gelijk ten tijde van het Napoleontische stelsel in Opper-Italië. Men eischt echter niet de onmiddellijke opheffing van 34 bisdommen, maar hunne opvolgende ineensmelting, bij den dood der tegenwoordige titularissen.

PORTUGAL.

Een brief uit Lissabon gewaagt van het voornemen der Portugesche cortes, om de meerderjarigheid van den Koning don *Pedro V*, welke volgens de constitutie eerst met het 18de jaar bereikt wordt, te vervroegen, ten einde de gevaren van een regentschap te vermijden. Men zegt, dat de jonge Koning een zeer verstandig jongeling is, die zich de genegenheid der Portugezen heeft weten te verwerven.

Nadere berigten uit Lissabon van den 19den bevestigen dat de Koningin Donna *Maria* den 15den bezweken is, na het leven te hebben geschonken aan een prins, die gestorven is ten gevolge der aangewende pogingen om hem ter wereld te brengen.

Onmiddellijk is de ministerraad bijeengekomen, en de echtgenoot der Koningin, don *Fernando*, heeft den eed afgelegd als regent gedurende de minderjarigheid van zijn zoon, don *Pedro V*. — Men koestert geenerlei vrees voor de rust des lands. — Den 19den zou de begrafenis der Koningin plaats hebben. — De bevolking heeft de tijding van het regentschap van den Koning zeer wèl ontvangen.

(Het *Journal des Débats* betoogt de onmogelijkheid dat don *Miguel*, mogt hij aanspraak maken op het regentschap of op den Portugeschen troon, hierin slagen zal. Het blad toont ook de vermetelheid aan van eene dusdanige poging en de gevaren waarin het land er door zou worden gebragt. En mogt de uitslag van zulk een onberaden stap aanvankelijk gunstig zijn, zeker is het echter dat de kans spoedig verkeeren zal, zoodra de mogendheden tusschen beide zullen komen, die donna *Maria*, de overleden Koningin, en hare afstammelingen hebben erkend bij het viervoudig verbond van den 22sten April 1834.)

DUITSCHLAND.

De regeringen van het zuidwestelijke Duitschland, in welke de kerspelen, die onder het kerkelijk gezag van den aartsbisschop van Freiburg staan, gelegen zijn, schijnen zich, vóór het uitvaardigen van de verordeningen der Badensche regering, betreffende de kerkelijke zaken, met elkander omtrent de te nemen maatregelen te hebben verstaan; — even als de prelaten, om te volharden bij hunne in de laatste bijeenkomst genomene besluiten.

— De groothertog van Baden heeft aan den Katholijken kerkeraad door een rescript zijne bijzondere tevredenheid te kennen gegeven over zijne houding in het conflict tusschen den staat en het episcopaat. De arrestatiën van eenige geestelijken in het ambt Gerlachsheim is verhinderd door de dreigende houding van de dorpsbewoners; de gendarmen moesten zich onverrigter zake verwijderen. De regering heeft een streng onderzoek bevolen.

Naar men verzekert, is de Oostenrijksche prins-bisschop *van Schwartzenberg* in Baden te wachten, ten einde, zoo mogelijk als bemiddelaar tusschen de regering en de hooge geestelijkheid op te treden.

Onderscheidene Katholijken van Keulen hebben een beroep gedaan op de edelmoedigheid hunner geloofsgenooten ten behoeve der priesters, die in het groothertogdom Baden vervolging lijden. Het beroep is geteekend door de heeren *Rubsahmen*, advokaat bij het hof van appèl, *Strauss*, domkanunnik, *Baudri*, schilder, *Branbach*, geneesheer enz. De giften kunnen aan de *Volkshalle* gezonden worden, die overigens in beslag is genomen wegens het opnemen van bedoeld beroep.

Uit Dusseldorp, Bonn en andere steden in de Rijnprovinciën zijn adressen ter adhaesie aan den aartsbisschop van Freiburg toegezonden.

Ook de *Kerkelijke Moniteur*, een Katholijk weekblad, dat in Berlijn uitgegeven wordt, is den 19den in beslag genomen, mede wegens een artikel over het kerkelijk verschil in Baden.

Ook zal in Nassau eerlang eene verordening worden afgekondigd, waarbij het houden van processiën verboden wordt in plaatsen waar de bevolking bestaat uit belijders van verschillende gezindten. De bisschoppen van Maintz en Limburg hebben zeer lange brieven aan hunne diocesanen geschreven, om hen tot standvastigheid en gebeden aan te manen.

Het gerucht, als of de Wurtembergsche regering een vergelijk met den bisschop van Rottemburg zoude hebben tot stand kunnen brengen, is niet bevestigd.

— Te Berlijn is eene groote werkplaats daargesteld voor uit de gevangenis ontslagenen, die elders geen werk kunnen vinden. Er is plaats voor 350 werklieden. De gebouwen zijn door hooge muren afgesloten. De werklieden worden in dezelve onderhouden en moeten er wonen; zij moeten zich vóór de opname voor den tijd van 5 jaren in dienst stellen in 't gebouw, en zich onderwerpen aan het vastgestelde reglement.

Vier bibliotheken zijn er door eenige boekhandelaren en burgers opgerigt, bepaaldelijk voor den arbeidenden stand. Die bibliotheken bevatten reeds meer dan 10,000 deelen. Bij elke bibliotheek is eene verwarmde leeszaal, die door de werklieden goed wordt bezocht.

— Den 22sten November is het nieuwe overgangs-ministerie te Hannover geïnstalleerd. Van de leden van het oude kabinet is alleen de heer *Bergmann*, die even als zijne nieuwe ambtgenooten tot de behoudende partij behoort, aan het hoofd gebleven van het departement van eeredienst. Al de aftredende ministers zijn tot leden van den staatsraad benoemd.

— Volgens berigten uit Bremen, is het getal landverhuizers, van daar naar Noord-Amerika vertrokken, in dit jaar reeds geklommen tot ongeveer 48.000. Men heeft te Bremerhaven een groot gebouw voor 3000, en te Bremen zelf een huis voor 1500 personen gekocht om de landverhuizers goedkoop te herbergen, zoo de schepen ter hunner opneming niet gereed zijn.

— Den 23sten dezer is te Coblentz de met gutta-percha overtrokken telegraafdraad door het Rijnbed, nagenoeg 30 voeten onder de schipbrug, door den ingenieur *Richter*, binnen den tijd van ongeveer een uur gelegd.

GROOT-BRITTANJE.

LONDEN, 24 November.

In de militaire havens van dit rijk wordt steeds met den meesten ijver gearbeid. Men beweert dat de *Wellington* (120 st.) en de *Agamemnon* (90 st.) naar Lissabon en vervolgens naar de Middellandsche Zee bestemd zijn, en nog door drie schepen zullen worden gevolgd. Men beklaagt zich echter zeer over gebrek aan zeevolk. Behalve het vlaggeschip van den admiraal *Corry*, de *Prins-Regent* (90 st.), heeft niet een schip zijne vereischte bemanning. De *Princes-roijal* (90 st.) telt niet meer dan 70 schepelingen.

— Het eskader van den admiraal *Corry* zal eerstdaags naar Lissabon vertrekken, om des noods eene demonstratie te maken ten behoeve van den regent van Portugal, die een neef van prins *Albert* is.

— Om een bewijs te geven van den ontzaggelijken aanwas der vaart op Australië, moge dienen, dat terwijl in het jaar 1851 uit het geheele rijk 271 schepen derwaarts zijn vertrokken, in 1852 reeds 501 bodems en gedurende de negen maanden dezes jaars niet minder dan 804 schepen naar het goudland zijn gezonden.

— De leiders van de arbeidende klassen te Manchester gaan van het plan zwanger, een *arbeiders-parlement* tot stand te brengen; dat wil zeggen een ligchaam, dat zal worden zamengesteld uit de vertegenwoordigers van de verschillende arbeidende klassen van Lancashire, en dat over de gemeenschappelijk te nemen maatregelen zal beraadslagen. In eene *meeting*, welke tot dat doel in *Peoples Institute* te Manchester werd gehouden, werd door mr. *James Williams* en mr. *E. Jones* volgehouden, dat de arbeidende klassen een aandeel in de winst der fabrikanten moesten eischen. Thans ontvingen zij slechts het noodige om te kunnen arbeiden; zij werden gevoed, „zoo als men de stoommachine met kolen voedt." De resolutiën van de leiders vonden algemeenen bijval en het arbeiders-parlement zal welligt eerder dan dat van Westminster zijne werkzaamheden beginnen.

— Eergisteren avond heeft eene zware mist de hoofdstad in het duister gehuld; verscheidene ongelukken zijn daardoor te weeg gebragt. Op de Theems vaart geen enkele stoomboot. Heden werd het eerst om half een des middags dag, en om twee uur moest men het gaz wederom aansteken.

— Uit officiële opgaven aan het parlement blijkt, dat sedert het jaar 1849 niet minder dan 1,000,000 £ is besteed geworden aan het uitrusten van expeditiën naar de noordpool.

— De handels- en industriële wereld heeft een groot verlies geleden door den dood van den heer *Cooper*, dezer dagen in 64jarigen ouderdom te Londen gestorven. Toen de heer *Cooper* zijne loopbaan begon, had hij geen ander kapitaal dan zijn verstand en eene vurige liefde tot den arbeid. Hij is de eerste geweest die eene industriële onderneming in Australië beproefde, op eenen bodem die tot dien tijd bijna door geen menschelijken voet was betreden, en die stoute poging werd met een' schitterenden uitslag bekroond. De onmetelijke fortuin door den heer *Cooper* nagelaten, bestaat voornamelijk in gronden in Australië.

De beste gronden, gelegen in de onmiddellijke nabijheid van Sidney, werden alle aangekocht, ontgonnen en met elkander in gemeenschap gebragt; die landen beslaan eene oppervlakte van 3000 bunders, ter tegenwoordige waarde van £ 250 (*f* 3000) ieder. Hij was eigenaar van het Point-Piper-Estate, welks uitgestrektheid niet minder groot is, en waarvan de waarde op £ 400 (*f* 4800) per bunder wordt geschat. Behalve deze eigendommen, bezat de heer *Cooper* in Australië tallooze pachthoeven en andere goederen, het Royal-Hotel te Sidney, een etablissement veel uitgestrekter en belangrijker dan de London-Tavern en de Albion-Tavern in Aldersgate-street te zamen; voorts de Waterloo magazijnen te Sidney, wier omvang kan worden vergeleken met dien van het Oost-Indische huis in Leadenhall street te Londen, en eindelijk een groot aantal andere huizen te Sidney.

Bij al deze bezittingen in Australië moet men nog voegen eenige aanzienlijke onroerende goederen te Birmingham en omstreken, benevens zijn roerend goed, dat alleen 1 millioen p. st. bedraagt. De heer *Cooper* was gehuwd, doch had geen kinderen. Zijn onnoemelijk vermogen gaat over op zijne twee neven ieder voor de helft, welke neven onlangs ieder eene dochter van den heer *William Macdonald* hebben gehuwd, een' rijken kapitalist van Birmingham, die zelf in Australië fortuin heeft gemaakt en kortelings overleden is.

— De Keizer van Haïti heeft bij een onlangs genomen besluit vergund, dat Protestantsche bijbels, testamenten en andere godsdienstige drukwerken vrij van regten in zijn gebied mogen worden ingevoerd.

FRANKRIJK.

PARIJS, 24 November.

De *Moniteur* bevat een decreet, waarbij aan het departement van binnenl. zaken een krediet van 4 millioen is toegekend voor werken van algemeen nut, ten einde in overeenstemming met de gemeenten aan de werklieden arbeid te verschaffen; met hetzelfde doel is aan den minister van eeredienst een krediet verleend van 250 duizend francs, om te strekken tot opbouw van scholen, kerken, pastorijen enz.

— Behalve de reeds genoemde slagoffers van den jongsten brand te Parijs, hebben nog meer personen bij die ramp den dood gevonden. Hun getal is 12, waarvan de lijken van 7 reeds gevonden zijn.

— Heden werden te Poitiers de debatten geopend in de regtszaak, aldaar aanhangig gemaakt ten gevolge van de ramp op den spoorweg, den 18den Sept. j.l. De vier beklaagden zijn: de heeren *de Sausseny*, inspecteur der spoorwegen; *le Roy*, chef van eene der factorijen, baron *Asselin de Crevecoeur*, inspecteur der eerste klasse, en *Laudré*, nachtwaker.

— In de kunstvischfokkerij te Huningen bevinden zich op dit oogenblik 200,000 eitjes van den Rijnzalm en van de groote forelsoort uit de Zwitsersche meren. In het collège de France bevinden zich 100,000 eijeren van dezelfde soort voor de naburige departementen.

— De aartsbisschop van Parijs heeft bij een' herderlijken brief van den 16den dezer maand een feest ingesteld voor de geleerde scholen. Dat merkwaardige stuk bevat onder anderen het navolgende:

„Het is eene ramp voor de menschheid en eene groote dwaling wanneer de godsdienst en de wetenschap onderling twisten. De achttiende eeuw heeft vooral dien twist aangestookt, welke zoo heilloos werkt voor de menschen en voor de maatschappijen onzer dagen, en waarvan wij nog de wrange vruchten inoogsten. Maar dank zij de Voorzienigheid, die zich thans zoo wonderbaar doet kennen in de algemeene rigting der gemoederen welke door de omwentelingen geopend schijnen te zijn voor de godsdienstleer, — onze eeuw is misschien bestemd om een eind te maken aan dien goddeloozen strijd, welke, om zoo te spreken, Gods magt en werken tegen God zelven heeft doen getuigen; en met blijdschap zien wij aan alle kanten den wensch naar eene verzoening, de hoop daarop, de verschijnselen daarvan. Meer dan ooit wordt de wetenschap door de godsdienst en de godsdienst door de wetenschap gezocht en geëerd. Deze beide dochteren des hemels zien in, dat zij als zusters moeten leven, en dat zij beide nieuwe kracht en overheerlijk nut zullen vinden in hare zusterlijke vereeniging.

„Als opperpriester van deze groote kerkprovincie, en alzoo als hoofd der godsdienst in deze prachtige stad, die men met reden kan aanmerken als de hoofdstad der geleerde en kunst-beoefenende wereld, hebben wij steeds met al ons vermogen die heilrijke toenadering bevorderd."

Na opnoeming van eenige daartoe door hem reeds genomen maatregelen, vervolgt de prelaat:

„Het verbond tusschen de godsdienst en de wetenschap schijnt ons zoo wenschelijk, dat wij met alle in onze magt staande middelen trachten zullen het te bewerken en te bevestigen. Te dien einde hebben wij besloten eene plegtigheid in te stellen die wij *het feest der geleerde scholen* zullen noemen, en die telken jare op den Zondag vóór Advent in de kerk van St. Genoveva zal gevierd worden onder de bescherming van eenen door geleerdheid beroemden heilige. Wij hopen in dien onmetelijken tempel de vertegenwoordigers rondom ons te zullen zien zamenkomen van de wetenschap op al hare trappen. Daar zal, na het heilig misoffer hetwelk door ons zal worden opgedragen ten behoeve inzonderheid van de steeds nauwere verbroedering van godsdienst en wetenschap, door een' onzer kerkelijke redenaars voor die geleerde vergadering eene lofrede worden gehouden op eenen heilige die door zijde groote geleerdheid in de kerk beroemd is. Voor dit jaar kiezen wij St. Augustinus tot beschermheilige van ons feest, en wij zullen zelve eene lofrede op hem houden.

„Met hetzelfde doel loven wij eenen prijs uit van 1000 fr. voor het beste geschrift over eene vraag betreffende het verband tusschen de wetenschap en het geloof. Deze vraag zal door ons een jaar te voren worden opgegeven, en leeken zullen evenzeer als kerkelijke personen naar den prijs kunnen dingen. Voor dit jaar schrijven wij de volgende prijsstof uit:

„„Over den invloed des Christendoms op het Europesche staatsregt. Hoe is het denkbeeld van het staatsgezag door dien invloed gewijzigd? Hoe is het regt van oorlog opgevat? Hoe zijn de Christelijke beginselen doorgedrongen in alle maatschappelijke instellingen en inzonderheid in de regterlijke inrigtingen?""

„De prijs zal op het feest der geleerde scholen worden uitgereikt, op een door deskundigen uitgebragt rapport."

Van den 26sten. De *Moniteur* bevat een decreet des Keizers, houdende afschaffing van honderd kompagniën infanterie. Van de andere zijde zijn twintig compagniën jagers worden opgerigt, te verdeelen in tien nieuwe bataljons.

BELGIE.

BRUSSEL, 25 November.

Het besluit van de Fransche regering, waarbij de regten van de Belgische kolen en van het Belgische ijzer onveranderd worden gelaten, maar de invoer van Engelsche voortbrengselen van dien aard worden begunstigd, heeft onder de belanghebbenden hier te lande een' zeer ongunstigen indruk gemaakt, en zal gewis aanleiding geven tot ernstige vertoogen van de zijde der Belgische regering, ten aanzien der onderlinge handelsbetrekkingen tusschen beide de landen, welke dien ten gevolge geheel en ten nadeele van België, van aard veranderen; — vertoogen, die, als zij tot geene bevredigende uitkomst leiden, welligt aanleiding zullen kunnen geven tot het opzeggen van het thans nog voortbestaande, en België geenszins voordeelige handels-traktaat van 1845, en alzoo tot een' dusgenaamden tarieven-oorlog. — Ook uit Berlijn luiden de berigten in dat opzigt niet gunstig, en aldaar wordt gesproken van de mogelijkheid van dusgenaamde maatregelen van retorsie, indien de Belgische regering zich niet wil voegen naar hetgeen de tolverbond van haar verlangt.

Wat den invoer van slagtvee en rijst betreft, heeft de regering verklaard, zich te zullen voegen naar hetgeen de meerderheid der gedeputeerden in dat opzigt verlangt, en alzoo tot den 31sten Julij van het aanstaande jaar dien invoer vrij van alle regten te zullen laten. Men schijnt ook den vrijen invoer van gezouten en gerookt vleesch gedurende geheel het jaar 1854 te willen voorstellen.

De bewindslieden zijn niet gezind om te voldoen aan het verlangen van sommige leden, ten einde over te gaan tot het verbod van den uitvoer van granen. Indien België in dat opzigt, dus wordt van den kant der regering beweerd, te kort komt, kan de handel alleen daarin helpen voorzien, en met een verbod van uitvoer kan op geenen bijstand van den handel worden gerekend.

— Men verzekert dat het door den gemeenteraad van Antwerpen ontworpen reglement voor het athenaeum aldaar, door het gouvernement goedgekeurd is, en dat het ook toegepast zal worden op alle andere staatsinrigtingen van middelbaar onderwijs. Hiermede zou een eind gemaakt zijn aan het sinds 1850 aanhangige geschil over de voorwaarden waarop de geestelijkheid het godsdienstonderwijs zou willen geven in de van staatswege opgerigte middelbare scholen.

— Men schrijft uit Turnhout: „Wij vernemen, dat er hier bevel is ontvangen om onmiddellijk den aankoop te doen van de gronden benoodigd voor het laatste gedeelte op Belgischen grond van den steenweg van Turnhout op Tilburg. Zulks laat vermoeden dat de aanbesteding der werken van dit gedeelte eerlang zal plaats hebben, en dat men alzoo ongetwijfeld in den aanstaanden zomer het genot van deze zoo hoogstbelangrijke communicatie zal hebben.

„Wij zeggen hoogstbelangrijke, en deze uitdrukking zal men volkomen billijken, wanneer men zal hebben nagegaan, welke uitbreiding de handelsbetrekkingen tusschen België en Nederland dagelijks bekomen: de uitvoer van Belgische producten naar Nederland heeft in 1852 bedragen 35½ millioen, waaronder fabrikaten voor 29½ millioen; dit is 11% meer dan in 1851 en 20% meer dan het gemiddelde jaarlijksche bedrag van het laatste vijfjarig tijdvak. De invoer van Nederland naar België, die in 1852 heeft beloopen 45½ millioen, bedroeg 12% meer dan in 1851, en 14% meer dan 't gemiddelde jaarlijksche bedrag van het laatste vijfjarig tijdvak. Fabrikaten waren in den invoer slechts voor 1 millioen 300 duizend fr. begrepen.

„Deze schoone stand is nog het hoogste punt niet, dat kan bereikt worden, en, zal de Rotterdamsche spoorbaan veel tot dezelfs ontwikkeling bijdragen, de steenweg op Tilburg zal daartoe ook ruimschoots het zijne doen en zal gewis de fabrijken der Kempen in de eerste plaats begunstigen."

NEDERLAND.

'S GRAVENHAGE, 25 November.

De Eerste Kamer der Staten Generaal is tegen Vrijdag den 2den December aanstaande bijeengeroepen.

— Uit eene goede bron vernemen wij, dat er wel degelijk sprake is geweest van eene verandering in het ministerie. Thans nog wil men meer bepaald weten, dat de minister van justitie zou aftreden. (*H.B.*)

— Bij besluit van den 21sten dezer heeft Z. M. goedgevonden te bevorderen tot kommandeur der orde van den Nederlandschen Leeuw, jhr. mr. *D. T. Gevers van Endegeest*, voorzitter der commissie van beheer en toezigt over de droogmaking van het Haarlemmer-meer; en te benoemen tot ridders van die orde, de ingenieurs van den waterstaat *J. A. Beijerinck* en *T. Kock*; — en zulks ten einde een bewijs te geven van 's Konings tevredenheid wegens het gelukkig tot stand brengen der grootsche onderneming, aan de zorgen van genoemde commissie en van de onder haar toezigt werkende ingenieurs toevertrouwd.

— De benoemingen van twaalf personen, om als kweekelingen bij het openbaar onderwijs in Nederl. Indië geplaatst te worden, zijn reeds geschied en de ordonnantiën voor hunne uitrusting en reisvaardigmaking zijn reeds verzonden. In het laatst van dit of het begin van het volgende jaar zullen zij kunnen vertrekken.

— Tot bijwoning van het diner, hetwelk heden middag door Z. M. den Koning wordt gegeven, zijn uitgenoodigd de leden van den hoogen raad, benevens de leden van het openbaar ministerie bij dat collegie. Dingsdag l.l. hebben de leden van den raad van state insgelijks aan het diner ten hove deelgenomen.

— De Synodale commissie der Nederlandsche Hervormde Kerk heeft hare zittingen der gewone najaarsvergadering den 2den dezer geopend, en dezelve zijn den 21sten dezer gesloten. De nieuwe Bijbelvertaling is breedvoerig ter sprake geweest en tot dat einde gebragt, hetwelk men nu konde verlangen. Men werd verblijd met het aanbod van een renteloos voorschot, gedaan door eenige Bijbelvrienden, genoegzaam om de werkzaamheden aanvankelijk te regelen. Alzoo zullen naar genomen besluit de geleerden, aan welke dit werk is opgedragen, al spoedig eene aanschrijving ontvangen tot eene zamenkomst, welke in het voorjaar alhier zal gehouden worden.

— Naar wij onderrigt zijn, is door het plaatselijk bestuur van Arnhem bij Z. M. den Koning aanvrage gedaan om te dier stede in het volgende jaar eene tentoonstelling te mogen openen van de voortbrengselen uit 's rijks Oost-Indische bezittingen, van welke thans op Java eene tentoonstelling gehouden wordt.

— Sedert eenigen tijd dragen te dezer stede de predikanten der Ned. Herv. gemeente op den kansel noch mantel noch bef bij hun openbaar dienstwerk. Dit geschiedt ten gevolge van een met eenparigheid van stemmen door hun eerw. genomen besluit. Ook de voorzangers hebben de bovengenoemde kerkelijke onderscheidingsteekenen bij de openbare eeredienst afgelegd.

AMSTERDAM, 26 November.

De plaatselijke commissie van geneeskundig toevoorzigt dezer hoofdstad heeft de ingezetenen gewaarschuwd, zich te onthouden van het gebruik van het zoogenaamde *Barthelemy's Cholera Arcanum*, en meer dergelijke geheime geneesmiddelen, en niet te vertrouwen op de aanbevelingen daarvan in openbare dagbladen. De commissie is tot dat besluit gekomen, nadat zij, op officiële wijze uitgenoodigd, het genoemde middel scheikundig te onderzoeken, bevonden heeft dat tot de bestanddeelen er van vooral rhabarber, wijngeest en eene specerijachtige zelfstandigheid behooren.

— De tentoonstelling van bouwmaterialen te Amsterdam, is verleden week gesloten, en de inzenders zijn uitgenoodigd hunne voorwerpen terug te halen. — Circa 10,000 personen bezochten de tentoonstelling gedurende den tijd harer opening, terwijl het getal nommers van den catalogus 333 bedroeg; allen weder verdeeld in onderdeelen, zoodat men het getal der ingezondene voorwerpen op eenige duizenden kan schatten; het behoeft geen betoog dat deze tentoonstelling uitmuntend aan de verwachting heeft beantwoord en de vereeniging voor volksvlijt door haar te ontwerpen eene onberekenbare dienst aan de Nederlandsche bouwkunde heeft bewezen.

— De balans van de *Credietvereeniging te Amsterdam* is den 31sten October l.l. opgemaakt. Daaruit bleek, dat zij 171 leden telt, vertegenwoordigende een maatschappelijk kapitaal van *f* 960 500. — Credit: In portefeuille *f* 96,843,48, diverse debiteuren *f* 70,12½, cassa *f* 6,497,73½; te zamen *f* 103,411,34. Debet: gedane stortingen *f* 96,050, diverse crediteuren *f* 5,871,73½, balans *f* 1,489,60½; te zamen *f* 103,411,34. Sedert de opening is in disconto genomen *f* 120,042,63, in disconto gegeven *f* 15,066.

— De spoorweg van België naar Nederland wordt met zoovel spoed voltooid, dat, indien geen slecht weder tusschen beiden komt, dezelve met den 1sten Jan. e.k. tot Roodevaart gereed zal zijn.

Op de 1ste sectie van den spoorweg van Antwerpen op Rotterdam zijn op de rails gelegd; gisteren, Zaturdag, heeft er reeds een proefrid op plaats gehad.

— Met den aanvang van het jaar 1854 zal bij de boekh. gebr. *Muller*, te 's Hertogenbosch, het licht zien een nieuw weekblad, bestemd om het officiëel orgaan te zijn van de algemeene synode der Ned. Herv. kerk. De uitgever van de *Kerkelijke Courant* (tot nu toe het officiëel orgaan) kondigt ran, dat hij met de uitgave van dat blad niettemin op dezelfde wijze zal voortgaan.

HAARLEM, 22 November.

Heden overleed alhier de heer med. doctor *J. A. van Bemmelen*, ridder der orde van den Nederlandschen Leeuw, mededirecteur van *Teylers Genootschap*, lid van onderscheidene geleerde genootschappen, enz. Ofschoon lang voorzien, heeft toch de mare van zijn' dood bij 's mans vele vrienden en hoogschatters zijner ongemeene kennis, een' diepen indruk gemaakt.

ROTTERDAM, 23 November.

Het strekt tot groot genoegen te kunnen berigten dat de voorbereidende werkzaamheden voor het groote muzijkfeest, in 1854 alhier te houden, met kracht en ijver worden voortgezet.

De heer *Joh. J. H. Verhulst* heeft de hem aangebodene eervolle betrekking van feestdirecteur, naar men ons verzekert, aangenomen. — De composities van andere Nederlandsche meesters zullen door henzelven gedirigeerd kunnen worden.

De commissie uit het comité voor het feestgebouw en de bouwmeesters zijn in gemeenschappelijk overleg ijverig werkzaam om dat lokaal zoo doeltreffend mogelijk te doen zijn, en moeten het terrein, daarvoor van de stedelijke regering verkregen, reeds hebben afgebakend.

Weldra hopen wij nog meerdere bijzonderheden te kunnen vermelden omtrent dit veel omvattende feest, dat vooral voor de eer onzer stad en van ons Vaderland zoo veel belooft.

MAASTRICHT, 25 November.

Men verneemt dat het getal vuurmonden voor de verdediging dezer vesting vereischt, door het ministerie van oorlog is bepaald op 160 stuks, en dat dien ten gevolge bevelen zijn gegeven, om al het meerdere materiëel der artillerie voorhanden, nog vóór den winter in te schepen en naar Delft over te brengen, waarmede reeds aanvang is gemaakt.

LEEUWARDEN, 24 November.

Op nieuw zijn 36 runderen, door longziekte aangetast, gedood. — Totaal sedert Dec. 1849: 8873 runderen.

— Door de afschaffing van sommige plaatselijke belastingen en het verlies daardoor voor de gemeentekas ontstaan, alsmede de aanzienlijke uitgaven aan kunstwegen, heeft men in de gemeente Leeuwarderadeel (prov. Friesland) in den raad besloten, om tot dekking daarvan eene som van *f* 6000 bij wege van inkomsten-belasting te heffen. De werkzaamheden hiertoe zijn reeds aangevangen.

KOEVORDEN, 24 November.

Even als te Meppel, is ook hier eene missive van den commissaris des Konings ontvangen, houdende uitnoodiging om terug te komen op het besluit van den raad, waarbij de jaarwedden van burgemeester, wethouders, secretaris en ontvanger zullen ingaan met den datum van 's Konings besluit van goedkeuring, hetwelk naar 't gevoelen van Gedep. Staten met den 1sten Januarij 1852 moest geacht worden ingegaan te zijn. De raad heeft gemeend bij zijn eens genomen besluit te moeten volharden, en wel uit hoofde geenerlei wet eene terugwerkende kracht kan hebben.

Ook was de raad geenszins ingenomen met de vaststelling van de jaarwedde van den secretaris, als zijnde overtuigd dat de vermindering van diens jaarwedde onbillijk is.

GRONINGEN, 24 November.

Sedert de vorige opgave zijn bij de plaatsel. geneesk. commissie aangegeven 3 nieuwe cholera-zieken; 2 overleden, *geene* hersteld, blijvende alzoo nog 5 in behandeling.

— Wij herinneren de stemgeregtigden ter verkiezing van leden van de kamer van koophandel, dat de herstemming tusschen de heeren mr. N. v. Hasselt en A. n. Monchy zal plaats hebben op overmorgen, Woensdag, des voormiddags.

— Van eene zeer geachte hand is hier ter stede het volgende schrijven uit Amsterdam ontvangen: „Het aantal adressen tegen dr. Meijboom is nu tot 27 geklommen, ten blijke, dat men langs verschillende wegen gemanoeuvreerd heeft. En toch kunnen die adressen niet meer dan 521 naamteekeningen aanwijzen. Die stukken zijn of worden nu aan het klassikaal bestuur opgezonden met berigt, *dat men voor de identiteit der handteekeningen niet kan instaan.* — Het geringe aantal handteekeningen bevreemdt, omdat men niets onbeproefd heeft gelaten, om teekenaars te winnen. De onders, wier kroost de school voor havelooze kinderen, hoek Bloemstraat en Baangracht, bezoekt, zijn, door den onderwijzer, op hooger bevel aangespoord, om van hunne regtgeloovigheid te doen blijken; en alzoo is het niet te verwonderen, dat er zich op die adressen een aantal schier onleesbare handteekeningen bevinden. Er is aanteekening van gehouden, daar men vermoedt, dat er zich gealimenteerden onder die formulierhelden en heldinnen bevinden. Tevens schijnt het, dat een en dezelfde zeloot op meer dan een adres van zijnen ijver blijken deed. — Het verdient opmerking, dat een aantal fatsoenlijke jonge lieden, in de Hervormde kerk gedoopt, bij ds. Stuart op de catechisatie komt. Wanneer de zeloten triumferen, zal menigeen tot de Remonstranten overgaan. Komt Meijboom hier, dat ik wensch, hoop en verwacht, dan zal hij een' magtigen steun vinden."

— Zaturdag is bij onze hoogeschool, na afgelegd examen en het verdedigen van verloskundige stellingen, tot Doctor in de Vroedkunde bevorderd, de heer M. J. Baart de la Faille, med. doct. te Leeuwarden.

— Men deelt ons mede, dat zich Donderdag-avond alhier eene nieuwe vereeniging van het *Metalen Kruis* heeft gevestigd, voor bezitters van hetzelve uit den burgerstand, enz. Het doel van die vereeniging is, even als dat der grootere vereenigingen, om den broederband als voormalige krijgsmakkers vaster maar kosteloozer aaneen te snoeren, en daar dat kruis nimmer weder kan worden verdiend en eenmaal uitsterft, zoo strekt, onder meer bepalingen, hun doel daarheen, om aan ieder overleden lid hunner vereeniging, bij zijne begrafenis de laatste eer, als broeder van het metalen kruis, te bewijzen.

— Sedert eenigen tijd werden er hier ter stede diefstallen gepleegd van ledige oxhoofden en andere vaten, die voor de huizen en op diepswallen aan de openbare veiligheid waren toevertrouwd; mede hadden er ontvreemdingen van touwwerk plaats op de schepen, liggende in de Zuiderhaven alhier. Het is de politie gelukt, den dader, zekeren Fanoy, te arresteren, als verdacht van deze diefstallen, en is door de regtbank alhier regtsingang met bevel van gevangenneming tegen hem verleend.

Het heeft de politie wijders ook mogen gelukken zekeren A. B. te arresteren. Deze had te *Aduard* diefstal gepleegd in een huis, waar hij gastvrij was opgenomen en gespijzigd.

— Wel mag het eene zeldzaamheid heeten, dat sedert den 26sten en 27sten September l.l., zijnde de dagen, op welke in bijna alle oorden van ons vaderland zware stormen hebben gewoed, van belang geen regen is gevallen; er zullen zeker weinig herfsten zijn, die zich door eene zoo buitengewone droogte kenmerken als deze. Algemeen wordt dan ook hier ter stede over gebrek aan regenwater geklaagd, terwijl op onderscheidene plaatsen in deze provincie, — even als elders in ons land — door voortdurende windstilte, groot gebrek aan meel begint zich te doen openbaren.

— De openlijke vergadering van het reciteer-collegie *Luloft*, ten voordeele van de algemeene armen dezer stad, heeft, na aftrek der gemaakte onkosten, de aanzienlijke som van *f* 488,50 opgebragt.

— De werkzaamheden aan de alhier op te rigten gasfabrijk zijn Zaturdag l.l., uithoofde van het vergevorderde saizoen en de ingevallen vorst, voorloopig gestaakt. — Van wege de heeren leden der gascommissie is bij deze gelegenheid aan een 220tal arbeiders, welke aldaar voor korter of langer tijd waren werkzaam geweest, ieder twee koppen erwten en 5 oncen spek uitgedeeld.

— Vrijdag avond ruim tien uur zijn twee personen, een varensgezel en een vleeschhouwer, welke mede bezig waren om het schoenerschip *Antje*, kapt. Nieuwen, onder den Poelepoortenboog door te werken, over boord geslagen en in het stroomende water gestort. De overige zich aan boord bevindende personen zijn op hun roepen om hulp dadelijk met haken, touwen en licht toegeschoten, en is het hun gelukt, hoewel het zeer duister was, spoedig een dezer personen te redden, hebbende de ander, die een weinig konde zwemmen, zich zelven gered.

— De vrouw van G. Rozeboom, wonende in de Prinsenstraat, had Donderdag middag tegen den avond het ongeluk, terwijl zij uit het Zuiderdiep water wilde halen, daarin te storten. Schoon op haar geroep vele personen kwamen toeschieten, was echter onder deze niemand, die de redding durfde beproeven, totdat eindelijk Lodewijk Keizer, van beroep timmerman, het ongeluk opmerkte, en niet aarzelde om van den hoogen walmuur te springen en de reeds in zinkenden toestand verkeerende drenkeling aan wal te brengen. Onderscheidene malen is genoemde Keizer reeds redder van drenkelingen geweest.

— Te *Noordbroek* is tot wethouder gekozen de heer D. D. Dijkstra.

— Uit *Wildervank*, wordt van den 25sten November het volgende gemeld: „Naar men van goederhand verneemt, zijn in eene op gisteren gehoudene vergadering van den raad dezer gemeente, burgemeester en wethouders geautoriseerd, om, met betrekking tot den aanleg van eenen kunstweg van af de klapbrug van den heer *J. R. Brouwer* tot aan de zoogenoemde geele klap te Stads-Kanaal, onder de gemeente Wildervank, alle die middelen te beramen en zoodanige maatregelen te nemen, welke kunnen leiden tot het tot stand brengen van bedoelden weg."

— Uit *N.-Pekela* schrijft men ons van den 26sten het volgende: „Eindelijk is het gelukt een' schapendief op de daad te betrappen. Den landbouwer en veehouder H. W. Wubs, in het boveneinde dezer gemeente woonachtig, wien in dit najaar op onderscheidene tijden reeds 5 schapen ontvreemd waren uit zijne op eenigen afstand van zijne behuizing staande, doch behoorlijk geslotene schaapskooi, en dien dus genoodzaakt vindende dezelve te doen bewaken, had in den nacht van Dingsdag op Woensdag, juist toen de kooi door zijn' knecht benevens een' ander' persoon bewaakt werd, het genoegen wederom een bezoek van een tweetal dier chavuiten te mogen ontvangen. Na het slot van deuren der schaapskooi losgebroken te hebben, begaf een dunner zich in dezelve en een schaap opgenomen hebbende, terwijl hij tot zijnen medemakker zeide: „dit is een goede, kameraad," springen op eens de bewakers toe, vatten den persoon, welke zich nog in de kooi bevond aan (terwijl zijn medemakker in aller ijl de vlugt neemt), zeggende: „gij zijt ook een goede." Na eene kleine schermutseling, waarin men hem twee messen, eene schaar en een eind touw ontnam, hebben zij den ongenoodigden gast bij opgenoemden Wubs te huis gebragt. Nadat de veldwachter Ruiterung gehaald was, bleek het dat de gearresteerde was zekere T. J. van der Tuuk, reeds meermalen wegens misdaden gevonnisd, die dan ook onmiddellijk op last van den burgemeester, onder geleide van genoemden veldwachter, voor den officier van justitie te Winschoten is gebragt en aldaar voorloopig in het huis van arrest in bewaring gesteld. Te hopen is het, dat ook zijn makker worde gearresteerd en alzoo beiden hunne welverdiende straf mogen ontvangen.

De daad der personen welke de arrestatie hebben verrigt, verdient bijzondere vermelding, daar zij door twee jongelingen heeft plaats gehad, welke pas 18 jaren telden."

— Op den 6den December aanstaande zal aan het gouvernementsgebouw te *Assen* worden aanbesteed de daarstelling van den rijkstelegraaf van Zwolle, over Meppel en Assen, naar Groningen, welke 5 maanden na de toewijzing zal moeten gereed zijn.

Het 1ste perceel (Prov. Overijssel) is lang 28,000 el; het 2de (Drenthe) 60,000 el en het 3de (Groningen) 12,000 el.

— Ook wij hebben een berigt uit de *N. Rott. C.* van Donderdag l.l. overgenomen, volgens hetwelk het lijk van den onlangs te Utrecht overleden heer F. v d. Poll niet ter aarde was besteld, omdat daaraan geene ontbinding was waargenomen. Het lijk is evenwel reeds Zondag voor acht dagen van daar naar Amsterdam vervoerd en aldaar 's anderen daags bijgezet.

De kamer van koophandel te *Rotterdam* heeft een adres aan de Tweede Kamer ingezonden, het voorstel der negen leden betreffende.

Daarbij wordt krachtig aangedrongen, om dat gedeelte van het voorstel, handelende over de afschaffing van het tonnegeld, met den 1sten Januarij aan te nemen; verklarende de kamer van koophandel, dat zij, uit den aard harer instelling, zich geroepen acht, om alleen over het voorstel betreffende het tonnegeld te spreken, en mitsdien het tweede gedeelte onbehandeld laat.

— Ook de kamer van koophandel en fabrijken te *Leeuwarden* heeft — even als onderscheiden andere kamers — een adres aan de Tweede Kamer der Staten Generaal verzonden, houdende adhaesie aan het voorstel der negen leden, betreffende de afschaffing van het tonnegeld, als belemmerend voor handel en scheepvaart.

— Men schrijft uit *Odessa* van den 7den dezer: „Tot heden zijn hier 1652 schepen aangekomen. Dit groote getal is echter nog altijd niet voldoende, en men heeft nog veel schepen noodig, om den hier opgestapelden ongehoorden voorraad van granen naar de plaats van bestemming te brengen. De drukte in de haven is zoo groot, dat men nieuwe booten aanbouwen moest, om de inscheping van het graan in de quarantaine-haven te bespoedigen."

— Wij zien dat in de te Cincinnati gedrukte *Christliche Apologete* en andere Noord-Amerikaansch Duitsche bladen een berigt voorkomt, geschreven uit 's Gravenhage van den Sept., als zouden de dijken van het Haarlemmermeer ten gevolge der hevige stormen van die dagen, en de daaruit ontstane geweldige overstroomingen doorgebroken zijn.

— In het cholera-hospitaal te *Amsterdam* zijn op den 24sten Nov. opgenomen 2 lijders, hersteld 2, overleden *geen*; — op den 25sten opgenomen 2 lijders, hersteld 1, overleden *geen*; — op den 26sten ingekomen *geene* lijders, *geene* hersteld en *geene* overleden; — op den 27sten 2 lijders, 1 hersteld, 1 overledenen. Buiten het hospitaal zijn bij de centrale cholera-commissie op den 23sten Nov. aangegeven 2 lijders en 2 overledenen; — den 24sten aangegeven 1 lijder en 2 overledenen; — den 25sten aangegeven 3 lijders en 3 overledenen; — den 26sten 2 lijders, 2 overledenen.

— Bij de plaatselijke geneeskundige commissie te *Rotterdam* zijn op den 23sten November aangegeven 3 cholera-lijders, hersteld en 3 overleden; — den 24sten 1 overleden; — den 25sten 1 aangegeven en 3 hersteld; — den 26sten aangegeven 1 lijder.

— Te *Delft* heeft de ziekte tot dusverre 250 slagtoffers gemaakt, op eene bevolking van 18,000 zielen.

Een beproefd middel om een paard voor de helft van de kosten dan anders gewoonlijk is, te onderhouden.

Den landman, die van vader, grootvader en overgrootvader gezien heeft, hoe een paard gevoed wordt en dus met de zaak bekend is, zal het volgende welligt ongelooflijk voorkomen. Maar wij, welke die gelegenheid niet gehad hebben, en eerst beginnen in dit vak werkzaam te zijn, zullen wèl doen, om eens na te gaan, of men het voedsel niet beter en tevens voor minder geld kan bereiden.

Dat brood beter voedsel is dan raauw koren, is eene onbetwistbare waarheid. Deze stelling berust niet alleen op de ondervinding, maar ook op goede natuurkundige grondbeginselen; want het zuurdeeg, hetwelk tot roggebrood genomen moet worden, heeft de eigenschap van het voedend middel in het meel zoodanig te ontbinden, dat het voor de maag ligt valt, de beste voedende deelen af te zonderen en dat nut uit te werken, hetwelk men daarvan begeert; daar integendeel van de rauwe haverkorrels, schoon ze ook nog zoo veel door de paarden gekaauwd worden, vele voedende deelen onverteerd blijven, en alzoo onnut verloren gaan. Men late daarom de haver, voor de paarden bestemd, tot meel malen, en, met veel zuurdeeg vermengd, tot brood bakken; snijde dit brood alsdan tot kleine vierkante stukken, en geve het, onder het snijdsel vermengd, aan de paarden te eten.

Dan zal men bevinden, dat men met de helft tot brood gebakken haver zoo ver kan komen, als met nog eens zooveel rauwe haverkorrels. Nog beter is het, wanneer men met dat brood tarwe-zemelen, in plaats van snijdsel, vermengt. Dan heeft men niet noodig, de paarden hooi te geven. Het paard zal zich zeer gezond bij dit voedsel bevinden. Men achte dit voorstel voor geen louteren inval, op bespiegeling gegrond. Neen, het is door de ondervinding bevestigd. Hadden de bewoners van het noordelijk Zweden dit hulpmiddel niet, dan zouden zij naauwelijks voor hunne paarden voedsel genoeg weten te vinden. Zij bedienen zich alzoo van dit brood, en besparen daarbij eene groote massa haver of ander voedsel, dat men gewoonlijk aan paarden geeft, en grootendeels verspilt.

Daar alles zoo duur is, brenge men het in praktijk en men zal zich er wel bij bevinden.

(*N. N.-Brab.*) *Een landbouwer.*

Invoer in Engeland over de 7 eerste maanden van:

		1851.	1852.	1853.
Ossen........	stuks	10.977	12.722	17.836
Koeijen	„	7.260	9.240	13.403
Kalveren......	„	11.927	13.922	14.900
Schapen	„	56.620	62.528	85.079
Tarwe.........	qrs.	2.683.177	1.327.790	2.755.527
Indisch koren	„	1.081.597	708.864	1.108.985
Tarwemeel....	ctns.	3.171.833	2.417.453	2.955.589
Guano........	tonnen	131.009	100.816	65.586
Tabak........	℔.	10.574.932	5.939.740	8.054.992
Katoen	ctns.	4.761.351	5.574.778	5.866.629
Wol..........	℔.	47.515.752	39.395.652	52.471.480

Door den invloed dezer vermeerderde aanvoeren is het wel te verwachten, dat vooral op de eerste levensbehoeften eene vermindering van prijs aanstaande is, die zich op enkele artikelen reeds doet gevoelen, welke door den minderen aanvoer in 1852 zoo zeer in prijs gestegen waren.

November 1853. (*Dev. Ct.*)

Kerknieuws.

Z. M. heeft goedgekeurd de beroepingen van predikanten, uitgebragt door de kerkeraden der Herv. gemeenten: van Makkinga, Elsloo en Langendijken, op *A. A. Hingst*; van Rockanje, op *K. F. Ternooy Apêl*; van Herwijnen, op *G. H. van Borssum Waalkes*; van Oegstgeest, op *J. J. van den Broek*, pred. te Welsum.

— Ds. *P. A. van Toorenenbergen*, pred. te Waarden c. a., heeft voor het beroep naar Oud-Beijerland bedankt.

— Ds. *W. Gardenier*, pred. te Wolfaartsdijk (Zeeland), heeft het beroep naar de gemeente Drenthe, eene der Hollandsche gemeenten in Michigan (N. Amerika), aangenomen en zal spoedig derwaarts vertrekken.

— Door de Doopsgezinde gemeente te Baard is als leeraar beroepen de heer *J. de Verwer*, proponent bij de Doopsgezinde societeit in Zaandam.

— Ds. *R. Duiker*, pred. bij de Chr. Afgesch. gemeente te Oudega en Dragten, heeft voor de beroeping naar Boxum bedankt.

ZEETIJDINGEN.

GRONINGEN, 28 Nov. Binnengekomen den 25sten de nieuwgebouwde schoonergaljoot Antje, kapt. *J. R. Nieveen*, van Groningen, groot 136 ton, gebouwd bij *J. P. Hooites*, te Hoogezand. Het heeft veel moeite gekost dit vaartuig onder de Poelepoortenboog te brengen, zijnde men van Vrijdag tot heden morgen daarmede bezig geweest.

Binnengekomen te Amsterdam den 23 Nov., kapit. *Puister* Industrie, van Rouaan; *van der Laan* Jacoba Alida, van Londen, *Laten* Annegiena, van Windau; den 24sten *Gust* IJzerstaven; *Feijen* Elisabeth Johanna, den 26sten *Korter* Riga, *Visser* Johanna Petronella, *Peper* Alida en den 26sten *Tiktak* Jantina Fennechiena, alle 6 van Riga. — Te Texel den 25 Nov., *Bakkerling* Margaretha, van Londen. — In het Vlie den 21 Nov., *Graafhuis*, voor wijlen *Oldenburger*, Gerritje Koumans, van Duinkerken; den 22sten *van der Zee* Jonge Albert, van Colberg; *Kraan* Vrouw Helena, van Christiansand. — Te Helvoet den 24 Nov., *de Wiel* Hendrik Gijsbert, van Abbeville; *Flik* Geertruida Hendrina, van Windau; *Kolk* Dankbaarheid, van Dantzig; *Mester* Henrietta, van Charlestown; *van der Veen* Johanna Geziena, van Memel; den 25sten *van Duinen* Alkanna Elisabeth, van Libau. — Te Brielle den 23 November, *Mugge* Martha, van Koppenhage. — Te Vlissingen den 23 Nov., *van Sluis* Annegiena, van Koningsbergen; *van Wijk* Catharina Elisabeth, van Riga. — Te Lissabon den 15 Nov., *Schuur* Anna Elisabeth en *Ebeling* Anna Hendrika, beide van North Shields. — Te Genua den 18 Nov., *Hofker* Hendrika Bartina, van Santos. — Te Port den 14 Nov., *Huisman* Gezina Stetsia, van Duinkerken; *de Boer* Gesina en *Nagel* Triton, beide van Londen. — Op de Loire den 21 Nov., *Schaafsma* Verwachting, v. Harlingen; *Meijer* Elsina Catharina, v. Hamburg. — Te Ostende den 22 Nov., *Patje* Annegiena, van Bristol. — Te Londen den 21 Nov., *Douwes* Eendragt, van Stettin; den 22sten *Potjer* Dankbaarheid, van Pillau; den 24sten *Jacobs* Warner, van Groningen; *Mulder* Antje Brons, van Riga. — Bij Falmouth den 23 Nov., *van der Veen* Mevrouw Winkel, van Middlesbro naar Genua. — Te Alloa den 14 Nov., *Slager* Jan Hendrik, van Petersburg. — Te Grangemouth den 21 Nov., *Schaap* Jan Jacob, v. Neufeld. — Te Leith den 23 Nov., *Engelsman* Gezusters Boll, v. Riga. — Te Grimsby den 20 Nov., *van der Zwaag* Menschlievendheid en den 22sten *Pik* Catharina Harmina, beide van Stolpemunde. — Te Hull den 22 Nov., *Pekelder* Vrouw Grietje van Middelfahrt.

Binnengekomen te Hamburg den 22 Nov., kapit. *Koning* Johanna Marchiena, v. Londen. — Te Lijngaer van den 12—31 Oct., *Middel* Bouwina, van Delfzijl.

Binnengekomen te Hamburg den 23 Nov., kapit. *de Jonge* Alida Gesina en den 24sten *Riebeling* Catharina Margaretha, beide van Amsterdam; *Hut* Margina Margaretha, van Londen. — Te Frederikstad den 11 Nov., *Lever* Vrouw Alida, van Schiedam. — Te Holtenau den 24 Nov., *Vlas* Henderika, van Wismar naar Amsterdam; *Valom* Agatha, van Colding naar Schiedam.

Binnengekomen te Helvoet den 26 Nov., kapit. *Steen* Sieke van der West, v. Windau; *Borgman* Cornelius Dasse Viëtor, v. Riga. — Te Brielle den 26 Nov., *Spanjer* Catharina Sophia, van Dantzig. — Te Vlissingen 24 Nov., *Brouwer* Harmina Nepperus, van Riga. — Te Batavia voor den 8 Oct., *Rolufs* Telegraaf, van Amsterdam. — Te Gend den 23 Nov., *van Wijk* Catharina Elisabeth, v. Riga. — Te Aberdeen den 22 Nov., *Meijer* Margaretha, v. Koningebergen. — Te Caledonia Kanaal den 21 Nov., *Mulder* Wendelina, van Koningsbergen. — Te North Shields den 24 Nov., *Mellema* Jacobus Hermanus en *Bieze* Harmina, beide van Amsterdam; *de Groot* Jacoba Catharina, van Groningen; *Mester* Vertrouwen, v. Londen.

Zeilklaar te Londen 23 Nov., *Bok* Elisabeth, naar Melbourne; *Kleininga* Maria Laurentia, naar Dantzig; den 24sten *Carst* Wilhelmina Lucia, naar Sydney. — Te Liverpool den 21 Nov., *Tunteler* Geertruida en den 22sten *Jager* Jeanne Agatha, beide naar Dordrecht. — Te North Shields den 23 Nov., *Donga* Annechiena, naar Odessa; *Timmer* Elisabeth, naar Venetiën; *Klasen* Margrietha, naar Triest; *Hubert* Johanna Margaretha, naar Porto. — Te Frederikstad den 7 Nov., *de Boer* Concordia, naar Harlingen; den 8sten *Bart* Hendrika Jantina, naar Londen; den 9den *Naatje* Aidina Edeina, naar Zwolle; *Oostervink* Pieter, naar Edam; den 10den *Brouwer* Elsina, *Zwaal* Gijsbert Jan en den 11den *Smit* Anna Elisabeth, alle 3 naar Harlingen.

Zeilklaar te Liverpool den 24 Nov., kapit. *Boekhout* Johannes Hermanus, naar Rotterdam.

In lading te Londen den 24 Nov., kapit. *Potjer* Dankbaarheid, naar Antwerpen.

In lading te Londen den 21 Nov., kapit. *Boon* Jacoba Hazewinkel, naar Antwerpen.

Vertrokken van Amsterdam den 23 Nov., kapit. *Fenenga* Johanna Bartha, naar Genua; den 24sten *Hazewinkel Muntendam* Anna Maria, naar Suriname; *Hazewinkel* Delia, naar Gibraltar; den 25sten *Jaski* Catharina Johanna, naar San Francisco; *Smit* Anna Jantina, naar Genua; *Leeuw* Cornelia, naar Gibraltar, enz. — Van Texel den 23 Nov., *Smit* Freerk Jan, naar Triest; den 24sten *Driest* Hermanus Franciscus en *Wielema* Drie Vrienden, beide naar Suriname; *Gust* Antonia Francisca, naar Teneriffe; *Middel* St. Vitus, naar Odessa; *de Groot* Valerius Lodewijk, naar Genua; *Woortman* Alberdina, naar Nantes; *Kaspersma* Eendragt, naar Londen; den 25sten *Keiser* Hendrika, naar Curacao; *van der Woude* Vrouw Dieuwke, naar Londen; *Zeven* Elisabeth, naar Dublin. — Van Helvoet den 23 Nov., *Scholten* Concordia en *van der Sloot* Wilhelmina, beide naar Newcastle. — Van Brielle den 23 Nov., *Meijer* Elisabeth Wilhelmina, naar St. Ubes. — Van Vlissingen den 23 Nov., *Meppelder* Thetis, n. Montevideo. — Van Triest den 18 Nov., *Poelman* Amicitia, naar Rotterdam. — Van Lissabon den 16 Nov, *Das* Hermanna Das, naar Bristol. — Van Deal den 21 Nov., *Smit* Prins Hendrik, naar Launceston. — Van Leith den 20 Nov., *Oldenburger* Geppiena, naar Bonesse. — Van Hartlepool den 20 Nov., *Mulder* Harmonie, naar Rostock. — Van Hull den 20 Nov., *Douwes* Klasina Maria en *Leuning* Margrietha Alida, beide naar Tonningen; den 22sten *de Boer* Eendragt, naar Harlingen. — Bristol den 23 Nov., *Zeven* Concordia, naar Cardiff.

Vertrokken van Hamburg den 22 Nov., kapit. *Mulder* Goede Verwachting en *Mooi* Grietje Huisman, beide n. Termunterzijl. — Van Sonderburg den 15 Nov., *Kuiper* 5 Gezusters, n. Harlingen. — Van Kiel den 21 Nov., *Mulder* Klasina Elisabeth, n. Korner. — Van Libau den 12 Nov., *Duintjer* Elsiene, *Puister* Fennegina en *Plukker* Hendrika, alle 3 n. Schiedam. — Van Toedestrand den 5 Nov., *de Jonge* Goede Verwachting, n. Zwolle. — Het Eiderkanaal gepasseerd den 18 Nov., *de Jonge* Ida, n. Colding; *Wijbus* Vriendschap, n. Lubeck, den 19, *Woudstra* Jonge Kerst, n. Antwerpen; *Visser* Anna Sophia, n. Hull; den 20, *Brouwer* Hoop, n. Newcastle.

Vertrokken van Hamburg den 23 Nov., kapit. *Moesker* Herstelling, naar Newcastle. — Van Cuxhaven den 25 Nov., *Mooi* Grietje Huisman, naar Termunterzijl. — Van Wismar den 20 Nov., *Jonker* Johanna Christina, naar Forth. — Van Greifswald den 18 Nov., *Veendorp* Annechiena, naar Mistly. — Van Colberg den 16 Nov., *Kramer* Annette Catharina, naar Amsterdam. — Van Kiel den 23 Nov., *Gort* Vriendschap, naar Nestved. — Van Nerva den 6 Nov., *Nepperus* Elisabeth, naar Dundee. — Van Dantsig den 17 Nov., *Mooi* Tiessina, naar Baijonne; den 18den *Nagel* Afina Alberdina, naar Nantes; den 23sten *Douwes* Aquarius, n. Schiedam; *Kuipers* Alida Schuringa, *de Jonge* Pollux, den 24sten *Kranenborg* Johanna, *Top* Clasina Margaretha, alle 4 n. Schiedam; *Legger* Jezelina, n. Harlingen; *Mulder* Jonge Hendrik, naar Nantes. — Van Pillau den 23 Nov., *de Winter* Margaretha, naar Antwerpen. — Van Bolderaa den 18 Nov., *Niehof* Jantina Jetskelina, naar Elseneur; den 19den *Mooi* Geertje, naar Belfast; den 20sten *Jonker* Salland, den 21sten *Douwes* Sieka, beide naar Elseneur. — Van Croonstad den 15 Nov., *Holscher* Vijf Gebroeders, *de Boer Sap* Thelina en *Grilk* Anna Catharina, alle 3 naar Amsterdam; *Mulder* Feika Jantina naar Londen; den 16den *Smit* Engelina, naar Antwerpen. — Van Assens den 23 Nov., *Drent* Anna Catharina, n. België. — Te Brunshausen gepasseerd den 24 Nov., *Waterborg* Fennechina, van Newcastle. — Het Eider-kanaal gepasseerd den 21 Nov., *Hazewinkel* Vrede, naar Bremen; den 23sten *Visser* Trientje, naar Holland; den 24sten *Lukkien* Jettina Roelina, naar Mollerup; *Lukkien* Margaretha Wilhelmina, naar Sonderburg.

Vertrokken van St. Davids den 22 Nov., kapit. *Wijbus* Vriendschap, van Dordrecht. — Van Goole den 24 Nov., *Mulder* Vrouw Jantina, naar Amsterdam *Koetse* Onderneming, naar Rotterdam.

ZOUTKAMP, 28 Nov. Binnengekomen den 26 Nov., kapit. *Plukje* Hermanna Henderika, van Dantzig; den 27sten *Jonkhoff* Eendragt, van Noorwegen.

OOSTMAHORN, 27 Nov. Ter reede gearriveerd kapit. *Bartels* Geziena, van Heiligenhaven naar Groningen.

DELZIJL, 28 Nov. Binnengekomen den 24 Nov., kapit. *Rozeboom* Onderneming, v. Emden; *Kraan* de Vriendschap, v. Osterrisöer; *de Wall* Jabiena Wiese en *Schuur* Jacoba Geziena, beide v Grossenzijl; *Heins* Frouwina Margaretha, v. Stettin; den 25sten *Kroeze* de Vr. Antje, v. Bremen; *Buscher* Henderika, v. Carolinerzijl; den 26sten *Janssen* Hoffnung, v. Leer; *Greven* de Goede Hoop, v. Emden; den 27sten *Middel* Bouwina, v. Laurvich.

Vertrokken den 25 Nov., kapit. *Eekhof* Engelina, n. Emden; den 26sten *Strackholder* Annette, n. Norden, *Huisman* Aurora, n. Emden; den 27sten *Kramer* 4 Gezusters, n. Norden.

TERMUNTERZIJL, 26 Nov. Binnengekomen den 23 Nov., kapit. *Pasman* de Vr. Elisabeth, *Brouwer* de 5 Gebroeders en den 24sten *Burman* de Vr. Geziena, alle 3 v. Leer; den 25sten *Legger* Geerdina, van Noorwegen.

Vertrokken den 23 Nov., kapit. *Kuiper* de Twee Gebroeders, n. Emden; *Burman* Geziena, *Burman* Ida en *Brumond* de Vrouw Sophia, alle 3 n. Leer; den 24sten *Mammes* de Vr. Anna, naar Papenborg.

LIJST DER NEDERLANDSCHE SCHEPEN welke de Sond gepasseerd zijn.

21 Nov. Kammenga, Oldampt, v. Riga n. de Maas, m. gerst.
Mooi, Hillechina Catharina, v. Riga n. de Maas, m. gerst.
Veen, Alida, v. Riga n. Antwerpen, m. lijnzaad.
Sap, Emma Maria, v. Riga n. Hull, m. tarwe.
Reinders, Jacoba Gezina, v. Petersb. n. Rotterdam, m. lijnz.
Lodewijks, Johanna, v. Riga n. Delfzijl, m. hout.
22 —— Roostee, Vr. Houwina, v. Riga n. Londen, m. hout.
23 —— Vil, Hendrik Pieter, v. Riga n. de Maas, m. rogge.
de Boer, Wendelina, v. Riga n. Antwerpen, m. lijnzaad.
Nagel, Afina Alberdina, v. Dantzig n. Nantes, m. hout.
Babe, Sara Anna Cornelia, v. Riga n. Antwerpen, m. lijnz.
de Vries, Elizabeth, v. Riga n. Londen, m. hout.
Potjewijd, Alida Petronella, v. Riga n. Gent, m. lijnzaad.
de Boer, Alida, v. Riga n. Bremen, m. rogge.
Hoveling, Redite, v. Petersb. n. Amst.; m. tarwe.
Oldendorp, Ludolph Theodorus, v. Riga n. Amst., m. balken.
Schut, Jacob Synes, v. Riga n. de Maas, m. rogge.
Menses, Jonkvr. Maria, v. Riga n. Antwerpen, m. lijnzaad.
Vaalman, Catharina, v. Riga n. de Maas, m. rogge.
Diepenbroek, Helena Thekla, v. Riga n. Rotterd., m. rogge.

Den 21 Nov. Z.Z.O., Z., Z.W.; den 22sten W., O., N.O.; den 23sten O.N.O.; den 24sten Z.Z.O.

SCHEEPSVRACHTEN.

GRONINGEN, 25 November. Naar Gend *f* 9 per last Haver, naar Antwerpen *f* 9½ per last Gerst, *f* 11 per last Tarwe, alles met *f* 8 kosten.

STETTIN, 21 Nov. Naar Schotland 30 sh. v. eiken scheepshout, 4 sh. 6 d. a 5 sh. v. tarwe, Hull 5 sh. 6 d. p. qr., Londen 22 a 24 £ v. eiken staven.

RIGA, 17 Nov. Naar de Maas *f* 49 en *f* 1 p. last rogge, Antwerpen *f* 47 en 15 pCt. p. last rogge, gerst en vlas, Hull en de Oostkust 25 sh. p. ton vlas, 7 sh. 6 d. p. qr. slagzaad, 50 sh. p. ton lijnkoeken, Dundee 70 sh. voor vlas, 6 sh. v. zaaizaad, 4 sh. v. hennepzaad.

PILLAU, 20 Nov. Uit gebrek aan schepen is weinig bevracht, naar Amsterdam *f* 38, Rotterdam *f* 39, Antwerpen *f* 43 voor tarwe. de Oostkust 30 sh., Londen 32 sh. per ton raapkoeken, Firth 5 sh. 3 d. per qr. tarwe.

DANTZIG, 21 Nov. Naar Amsterdam en Rotterdam *f* 31 per last rogge, Hull 4 sh. 9 d., Duinkerken 6 sh. per qr. tarwe, Grimsby 25 sh. per load sleepers.

PRIJZEN DER GRANEN, ZADEN, ENZ.

GRONINGEN, 25 *November*.

TARWE.		Zw. Zand	66 ℔ *f* 7,55	»	40 ℔ *f* 4,00
Oude	70 ℔ *f* 14,50	Veen	64 » » 7,00	Zw. Voer	36 » » 3,55
N. Oml.	68 » » 12,55	»	66 » » 7,40	»	38 » » 3,85
»	70 » » 13,15	GERST.		»	40 » » 4,05
»	72 » » 13,75	N. Winter	54 ℔ *f* 7,10	BOONEN.	
» Old.	68 » » 12,25	»	56 » » 7,50	N. Paardeb.	*f* 7,50a *f* 8,60
» »	70 » » 12,85	»	58 » » 7,85	ZADEN, ENZ.	
» »	72 » » 13,45	Zomer	54 » » 6,25	Gr. Gort p.m.	*f* 12,25,50
» »	» »	»	56 » » 6,60	Par. 100N. ℔	*f* 14,50 tot *f* 1
ROGGE.		Knobbe	60 » » 7,55	Old. Kools	*f* 11,50.90
O. Inl.	64 ℔ *f* 10,40	»	62 » » 7,85	Oml. dito	*f* 11,75, *f* 12
» »	66 » » 10,80	HAVER.		Oostfr. dito	*f* 12 75 *f* 13
N. »	68 » » 11,20	Dikke	38 ℔ *f* 3,85	Zomerzaad	*f* 6 a *f* 10
» »	70 » » 11,60	» Nieuwe	40 » » 4,05	Lijnzaad	*f* 9 *f* 11
» »	» »	»	42 » » 4 25	G. Mosterdz. v.	*f* 9 tot *f* 16
BOEKWEIT.		»	44 » » 4,45	Raapolie p.v.	*f* 39
Gr. Zd.	64 ℔ *f* 7.30	»	46 » » 4,65	Prijs der Boter.	
» »	66 » » 7,70	»	48 » » 4,85	1ste soort ¼ ton	*f* 36
» »	68 » » 8,10	»	50 » » 5,05		a -
» »	64 » » 7,15	O. Bl. Voer	36 » » 3 60	2de » »	» *f* 34
		Bl. Voer	38 » » 3,75		

De aanvoer van Granen was heden gering. — Tarwe 25 ct., Rogge 70 ct., Boekweit 25 ct., Winter-Gerst 25 ct. hooger aan consumptie verkocht. — Zomer-Gerst niet in omgegaan; Knobbe 25 ct. hooger verkocht. — Haver schaarsch en mede hooger verkocht. — Boonen in de beste soorten goed prijshoudend. == In Zaden weinig omgegaan. — Gort hooger verkocht. — Raapolie wel zoo aangenaam.

ROTTERDAM, 24 *Nov*. Tarwe: 156 ℔ witb. Pools. *f* 485, *f* 495; 161 ℔ n. Hoogl. Kleefs. *f* 490; 160 ℔ Petersb. Cubanca *f* 430. — Rogge: 142 ℔ Eupatoria *f* 314; 143 ℔ Galatz *f* 310; 146 ℔ Turksche *f* 312; 141, 142, 143 ℔ n. Archangel *f* 307, *f* 310, 314; 142 ℔ Eupatoria (met lucht) *f* 295. — Rijn-Boekweit *f* 247.

AMSTERDAM, 25 *November*. Heden verkocht van Tarwe: 130 ℔ witb. *f* 485; 128, 130 ℔ b. dito *f* 472, *f* 480; 129, 130 ℔ witb. Pools. *f* 480, *f* 485. — Rogge: 117 ℔ n. Arch. *f* 310; 118 ℔ j. dito *f* 312; 121, 122 ℔ Pruis. *f* 320, *f* 324; 122 ℔ o. Odessa *f* 318; 120 ℔ n. Petersb. *f* 322. — Gerst hooger verkocht: 111 ℔ Deensche *f* 270; 104 ℔ Old. Wint. *f* 245. — Van Boekweit verkocht: 117 ℔ p. j. Fransche *f* 210.

Lijnzaad in een doen: 112 ℔ Odessa *f* 330. — Raapolie dadelijk en op levering williger: op 6/w. *f* 38,75; Vlieg. *f* 37,50; Dec. *f* 37 a 25—37,25; Mei 1854 *f* 39,50; Sept. en Oct. 1854 *f* 37,75 a *f* 38; Nov. *f* 38 a *f* 38,50. — Koolzaad in deze maand 1 p. vl. hooger, op levering onveranderd; op 9 vat in Nov. 71 p. vl.; April 1854 72 p. vl.; Oct. 1854 67 p. vl. — Lijnolie hooger betaald: op 6/w. *f* 31; vlieg. *f* 29,50 a *f* 29,75. — Hennepolie op 6/w. *f* 37,75; vlieg. *f* 36,50.

LONDEN, 23 *Nov*. Ten gevolge van den zwaren mist, die heden ochtend heerschte, was het onmogelijk aan de graanmarkt zaken te doen en eerst tegen het sluiten der markt werden eenige partijen tot vorige prijzen verhandeld. Er zijn sedert Maandag weder verscheidene ladingen vreemde Tarwe aangekomen.

LONDEN, 25 *Nov*. Ten gevolge van ruimen aanvoer van verschillend graan was de kooplust niet groot en voor het weinige, dat van Tarwe aan gebruikers werd gesleten, bedong men met moeite de vorige koersen; ook van zeilende partijen zijn slechts twee ladingen verkocht. Gerst iets beter koop. Boonen en Erwten onveranderd. Haver 6 p. a 1 sh. duurder.

VEE- en PAARDENMARKTEN.

GRONINGEN, 25 *Nov*. De aanvoer van hoornvee bedroeg heden tegen de 200 stuks, en hoewel er weinig puike soorten werden gevonden, heerschte er toch nog al een vlugge handel. Vette runderen werden verkocht van 17 tot 21½ cent het halve Nederl. pond. Naar vaalmelkte en kalfkoeijen bestond nog al eenige vraag en ook dezen werden tegen goede prijzen omgezet — Schapen en varkens matig aangevoerd; tegen vorige prijzen ging de handel tamelijk. — Geslagte varkens prijshoudende, de 100 Ned. ponden werden verkocht van *f* 55 tot *f* 62, naar gelang der zwaarte, de handel in dezen was vlug.

MEPPEL, 24 *Nov*. Ofschoon de aanvoer van vette varkens heden niet zeer groot was, waren de prijzen aanmerkelijk minder, naar men algemeen zegt, wel 2 a 3 cts. op het halve Ned. pond; dit verschil in daling der prijzen zou zeker nog aanmerkelijker geweest zijn, zoo de aanvoer grooter ware geweest, daar de kooplust nu al niet groot genoeg was om al de aangebragte varkens te koopen. De prijzen van andere ter markt gevoerde producten, als rogge, boekweit, aardappels enz., waren vrij gelijk aan vorige prijzen.

LONDEN, 23 *Nov*. Ossen waren heden rijkelijk aangevoerd en vonden tot vorige prijzen willige koopers. Ook van schapen was de aanvoer vrij groot. Kalveren ferm op 4/6 a 4/8. Varkens waren goed gevraagd. De aanvoer bestond uit: 2060 ossen, 6270 schapen en lammeren en 248 kalveren. Aan de markt waren 5628 ossen, 28,260 schapen en lammeren, 284 kalveren en 305 varkens.

LONDEN, 25 *Nov*. Aan de veemarkt waren met moeite de laatst bestede prijzen te bedingen.

PRIJSCOURANT DER EFFEKTEN.

Amsterdam, 26 *November*.

NEDERL. Werk. Schuld 2½ pCt. 61⅞, 61⅞, 61⅞; Dito Dito 3 pCt. 74, 74¼, 74¼; Dito Dito 4 pCt. 92¾, 93, 93; O. I. Leening 4 pCt. 93; Amortisatie-Syndicaat 3½ pCt. 91⅞, 92, 92; Handelmaatschappij 4½ pCt. 127¼; Haarlemmermeer 5 pCt. 100. — SPANJE, Onbep. St. 1 pCt. 21 9/16, 21⅝, 21¾; Dito Binnenl. à 6/m. 3 pCt. 40⅞, 41⅛, 41⅛; Coup. Bewijzen 5½, 5 9/16; Amort. Schuld 4 13/16, 4⅞. — PORTUGAL, te Londen 3 pCt. 36⅞, 36⅞, 36 13/16; Dito Dito Uitgestelde 15⅞, 16.

RUSLAND, Obl. *Hope* 1798 en 1816 5 pCt. 104⅞; Dito Dito 1828 en 1829 5 pCt. 103¼; Cert. bij Dito 1831 en 1833 5 pCt. 94⅞; Dito bij *Hope* 4 pCt. 89⅞, 90; Dito bij *Stieglitz en Co.* 4 pCt. 88½ a 88⅞; Certific. te Hamburg 5 pCt. 100¼; Cert. v. Inschr. in Assign. 6 pCt. 69 9/16. — OOSTENRIJK, Metall. 5 pCt. 75⅞, 76⅛; Dito 1852 5 pCt. 76⅛, 76½; Dito Nieuwe 1847 2½ pCt. 39⅞, 39 9/16; Dito 1851 en 1852 2½ pCt. 39⅞, 39½; Dito Nieuwe 5 pCt. en Dito La. B. 5 pCt. 90⅞, 91¼, 91¼; Weener Bank bij *Goll en Co.* 4 pCt. 67¼; Amerk. Bank-Actien 4 5/16; Dito Orig. 3 11/16, ¾; Braz. 5 pCt. 95; Mexik. 23¼, ⅜, ⅜; Dito Onb. 23⅛, ¼, ¼; Peru 4½ pCt. 69; Gren. 2¼ pCt. 19; Dito Uitg. 7 15/16, 8⅛; Ecuador 3 13/16.

Holl. fondsen waren heden, bij eenige affaire in de hoofdsoorten, op nieuw tot verbeterde prijzen zeer gewild. — Van vreemde effekten was, voornamelijk naar Oostenr., Spaansche en Portug., tot verhoogde koersen zeer levendige vraag.

Laatste Prijzen te 5 uur. Integr. 2½ pCt. 61⅞; Spaansche 1 pCt. 21 11/16 a ¾; Binnenl. 3 pCt. 41⅛; Metall. 5 pCt. 76 11/16; Dito 1847 2½ pCt. 39 9/16.

Koers van het Geld: Beleening 3; Prolong. 4; Disconto 3 pCt.

AMSTERDAM, 27 *Nov*. EFFECTEN-SOCIETEIT, te 4½ uur. Integr. 61⅞, 11/16, ⅞. Spaans. 1 pCt. 21⅝, 9/16. Binnenl. 3 pCt. 40⅞. Portug. 3 pCt. 36⅞, ⅞, 11/16, ⅞. Metall. 5 pCt. 76⅞, 5/16, ¼. Dito 1851—1852, 2½ pCts, 39 5/16, ⅜. Peru 4½ pCts. 69. Mexik. Onb. 23 1/16, ⅛, 1/16. Dito Bew. Coup. *f* 7.

De stemming was heden over het algemeen flaauw. Integralen, Portug. en Mexik. hebben zich evenwel eenigermate hersteld. De handel vertoonde geene bijzondere levendigheid.

ADVERTENTIEN.

Natuurkundig Genootschap.

Op MORGEN, WOENSDAG den 30sten Nov., te zes uur. Sprekers: Dr. S. BLEEKER, JR., en Dr. B. H. J. KOETS.

A. W. ALINGS, *Secretaris*.

VERGADERING
VAN
'T METALEN KRUIS,
Afdeeling *Groningen*,

op **DINGSDAG den 6den December 1853**, des avonds te 6 uur, in de BENEDEN-CONCERT-ZAAL, in de Poelestraat, te *Groningen*. — **Mededeeling van Stukken; beraadslaging over het Reglement; Voorstellen.**

Het Bestuur herinnert, dat elk, die de uitnoodiging heeft ontvangen, om deze Afdeeling te helpen constitueren, in gevolge het in de vorige Vergadering genomen besluit, als Lid zal worden aangemerkt, zoodra hij zijn' naam aan den Secretaris des Bestuurs opgeeft.

HUWELIJKS-, GEBOORTE- EN STERFBERIGTEN.

*** Heden beviel voorspoedig van eenen ZOON F. HEERES, geliefde Echtgenoot van

O. G. A. HALBERG MEIJNDERTS.

WINSCHOTEN, 23 November 1853.

** Heden beviel voorspoedig van eene DOCHTER J. SMID, geliefde Echtgenoot van

H. CREBAS.

GRONINGEN, 24 November 1853.

** Mijne geliefde Echtgenoot T. HOLTHUIS beviel den 24sten dezer van een' ZOON, dien wij echter heden weder moesten missen.

GRONINGEN, 26 November 1853.

DK. VAN HOUTEN, B.z.

** Bevallen van een' *ZOON* Vrouwe G. C. VAN BUTTINGHA WICHERS—WERNINK.

KLINCKEMA, bij *Zuidhorn*, 27 November 1853.

** GRONINGEN, 11 November 1853. Heden overleed, na eene kortstondige ziekte, Vrouwe MARIA CORNELIA STAR LICHTENVOORT, Wedw. wijlen den WelEdel Gestrengen Heer Mr. J. H. NAUTA, in den ouderdom van ruim 81 jaren.

** In den avond van den 22sten November 1853, ongeveer te acht uur, overleed te *Assen* de HoogWelGeboren Heer Mr. GUSTAAF WILLEM VAN DER FELTZ, *Griffier bij het Provinciaal Geregtshof van Drenthe.*

Er zullen geene uiterlijke teekenen van rouw worden gedragen.

Eenige kennisgeving.

** Gisteren ontsliep, in de hope des beteren levens, mijn hartelijk geliefde Schoonvader, de Heer SIJTZE WESTERBAAN, te *Bolsward*, in den onderdom van tachtig jaren.

GRONINGEN, 25 November 1853.

W. MUURLING.

** Heden overleed, tot mijne bittere droefheid, na eene langdurige ongesteldheid, mijn geliefde Echtgenoot JAN JANS BOUWMA, in den ouderdom van ruim 39 jaren, na eene echtvereeniging van bijna 12 jaren; mij nalatende 3 Kinderen en 3 uit een vorig huwelijk.

Geve langs dezen weg daarvan kennis aan Vrienden en Bekenden.

SAPPEMEER, 25 November 1853.

MARTJE J. KOOL,
Wedw. J. J. BOUWMA.

** UITHUIZEN, 25 November 1853. Heden overleed, in den ouderdom van ruim 42 jaren, onze Moeder JOHANNA MARGARETHA VINKE, Weduwe van wijlen den Heer P. J. MULLER, in leven *Med. Art. Obst. Doctor* alhier.

Eenige kennisgeving.

Dr. **R. J. P. MULLER.**
Mede namens de overige Broeders en Zusters.

** Heden overleed onze dierbare Moeder en Grootmoeder E. S. DETHMERS, Wedw. A. E. TEN HAVE, in den ouderdom van tachtig jaren en acht maanden.

SCHEEMDA, 26 November 1853.

T. A. TEN HAVE.
Uit aller naam.

** Door **J. OOMKENS, J.Zoon**, is heden uitgegeven: **LANDHUISHOUDKUNDIGE ALMANAK, ten dienste van Land- en Buitenman,** voor 1854, onder redactie van *M. D. TEENSTRA*, *Elfde Jaargang*, *f* 0.30.

DRENTSCHE GESCHIED-LANDHUISHOUDKUNDIGE EN NIJVERHEIDS-ALMANAK voor het jaar 1854. *Tweede Jaargang*, *f* 0.30.

De **MAANDELIJKSCHE TUINOEFENINGEN** van wijlen Prof. *UILKENS*, benevens de opgaaf der MARKTEN en MIDDELEN van VERVOER in de Provinciën ***Groningen, Friesland*** en ***Drenthe*** zijn in de beide Jaarboekjes opgenomen.

VERVOLG DER VERKOOPING

ten Huize van R. J. SCHIERBEEK, in de Guldenstraat,

HEDEN AVOND, te 6 uur,

der MUZIJK, LIEFHEBBERIJEN, RARITEITEN, PHYSISCHE TOESTELLEN, MUZIJKINSTRUMENTEN, BOEKENKASSEN en der **nagekomen artikelen,** waarbij een UITMUNTENDE GROOTE **PORSELEINEN POT,** ENZ.

MORGEN EN VERVOLGENS

des namiddags te **3** en des avonds te **6** uur, der fraaije

Verzameling BOEKEN,

ten deele nagelaten door den WelEd. Gestr. Heer Mr. A. A. GANDERHEIJDEN, te *Groningen.*

Heden verkrijgbaar,

in alle Boekwinkels en bij de Uitgevers **M. H. BINGER & ZONEN**, te *Amsterdam:*

HET VOORSTEL

DER

Negenmannen.

Gr. 8vo. Prijs 30 Centen.

Deze Beschouwing van het Voorstel des Heeren **THORBECKE c. s.,** betreffende de **afschaffing** van den **ACCIJNS OP 't GESLAGT,** enz., zal voorzeker eene menigte Lezers vinden.

** Door de Erven **C. M. VAN BOLHUIS HOITSEMA,** te *Groningen*, wordt met het beste succes gedebiteerd:

TAFEL
OF BEREKENING DER HUUR OF RENTE VAN EIGENDOMMEN.

Prijs **50** Cents.

In dit Handboekje kan met een' oogopslag worden gezien hoe veel men voor een' Eigendom moet besteden, als men slechts bepaalt naar hoe veel percent men zijn geld wil beleggen, en is dus zoo al niet onmisbaar, toch *hoogst gerijfelijk* voor Renteniers en andere Bezitters van Eigendommen.

Sint-Nikolaas.

1. *J. J. A. GOEVERNEUR*, **Nieuwe Fabelen en Versjes voor Kinderen.** Met 21 plaatjes. Prijs *f* 0—90.
IDEM met gekleurde plaatjes *f* 1—20.

II. *J. J. A. GOEVERNEUR* en *H. ILPZEMA VINCKERS*, **Lust en Leering;** Fabelen, Sprookjes en Vertelsels, voor Hollandsche Jongens en Meisjes. Met 6 plaatjes. Prijs *f* 0—80.
IDEM met gekleurde plaatjes *f* 1—00.

III. *J. J. A. GOEVERNEUR*, **De oude Koffer, of een Boek is een groote Schat.** Kleine Verhalen voor jonge Kinderen, eene vreemde Dame naverteld. Met 14 Plaatjes. Prijs *f* 0—80.
IDEM met gekleurde plaatjes *f* 1—00.

IV. *A. G. BRUINSES*, **Vertellingen uit de Geschiedenis des Ouden Testaments.** Vrij naar het Engelsch van Miss *LAWRENCE.* Met 15 plaatjes. Prijs *f* 1—20.

V. ———— **Vertellingen uit de Geschiedenis des Nieuwen Testaments.** Naar dezelfde. Met 8 plaatjes. Prijs *f* 1—20.

VI. *H. ILPZEMA VINCKERS*, **Rijmen voor de Kinderkamer.** Met 8 plaatjes. Prijs *f* 0—80.
IDEM met gekleurde plaatjes *f* 1—00.

** Mr. **E. VAN EERDE,** Notaris te *Groningen*, gedenkt, op DONDERDAG den 15den December 1853, des avonds te 7 uur, ten Huize van Mej. de Wed. BONTEKOE, in *de Unie*, aan de Groote Markt te *Groningen*, publiek te verkoopen:

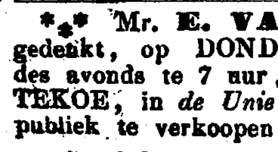

Eene extra ruime **HEEREN BEHUIZING,** met TUIN en daarbij behoorende RUIME GEBOUWEN er achter, geteekend I no. 280, **staande en gelegen** op vrij eigen grond, Noordzijde in de Turftorenstraat te *Groningen*, en hebbende uitgang in den Uurwerkersgang.

En zulks eerst in 2 perceelen, doch welke later weder bij elkander zullen worden getrokken.

Laatst door nu wijlen den Heer J. T. HUTER in eigendom bewoond geweest.

Te bezien Dingsdag den 13den bevorens en op den dag van Verkoop, des namiddags van 1—3 uur, op BEWIJZEN VAN TOEGANG, ten KANTORE van den ondergeteekenden Notaris te bekomen.

Mr. E. VAN EERDE,
Notaris.

** Ten overstaan van Mr. **W. LAMAN TRIP,** Notaris te *Groningen*, zullen, op WOENSDAG den 21sten December 1853, des avonds te 7 uur, ten Huize van den Kastelein B. TEN HAVE, aan de Groote Markt alhier publiek te Koop worden aangeboden, om op den 1sten Mei 1854 te aanvaarden:

I. Eene kapitale KOOPMANS BEHUIZING, Q 31, met OPEN PLAATS, TUIN en BLEEKVELD er achter, en groot PAKHUIS, Q 30, daarnevens, alles op vrij eigen grond, Zuidzijde aan het Damsterdiep te *Groningen.*

II. Een extra groot PAKHUIS, met 4 Verdiepingen, R 498, *HAMBURG* genoemd, met open grond, Zuidzijde aan het Zuiderdiep, tusschen de Heere- en Oosterpoortenbogen alhier; doende 's jaars tot grondpacht *f* 3—95.

III. Eene ZITPLAATS in de Martinikerk te *Groningen*, no. 805; zijnde de 1ste Plaats van af het Middenpad, in de 3de Bank van af den Zuid-Westelijken pilaar, voor het Orgel.

Alles behoorende tot de Nalatenschap van wijlen den Heer W. ALDERSHOFF en Mejufvrouw.

Te bezien perc. I en II des Maandags den 19den en Woensdags den 21sten December, des voormiddags van 10—12 en des namiddags van 2—4 uur, en perc. III des daags bevorens en op den dag van Verkoop, alléén des namiddags van 2—4 uur.

** Op DONDERDAG den eersten December 1853, te *Sappemeer*, de geannonceerde Verkooping ten verzoeke den Heer Mr. G. M. BUSMANN, Curator in het Faillissement van E. J. MULDER, *Anker-, Grof-* en *Hoefsmid* te *Sappemeer*, van de tot dien Failliėten Boedel behoorende **ROERENDE GOEDEREN,** en wel op drie maanden Crediet; de MEUBELEN en SMIDSGEREEDSCHAPPEN te beginnen des voormiddags te 10 uur, en de OPSTAL van de Smederij of Werkplaats des namiddags te 2 uur.

HEKKEMA & BARLINCKHOFF.

VERKOOPHUIS IN DE OOSTERSTRAAT.

WOENSDAG den 7den December 1853, 's morgens te 10 uur en vervolgens, zullen, in bovengenoemd VERKOOPHUIS, publiek worden verkocht: **MEUBELAIRE** en **HUISHOUDELIJKE GOEDEREN,** PORSELEINEN, GLAS- en AARDEWERK, LIJFSTOEBEHOOREN, BEDDEGOED, een GLADMANGEL, onderscheidene beste KAGCHELS en hetgeen meer te bezien zal zijn Dingsdags bevorens van 2—4 uur.

HEKKEMA & BARLINCKHOFF.

** Mr. **B. HAITZEMA VIETOR,** Notaris te *Winschoten*, gedenk, ten verzoeke van de Erven wijlen den Heer J. W. VAN UILDRIKS, WOENSDAG den 30sten November 1853, des avonds te zes uur, ten Huize van Mejufvrouw de Weduwe WISSEMANN, te *Winschoten*, publiek te verhuren:

Eenige perceelen **GROENLAND,** bij *Winschoten*, **TUIN** en **AKKER,** aan de Venne; twee **BOUWTEN,** te *Sintvitusholt*, en vijf **AKKERS** op de Garste gelegen.

B. HAITZEMA VIËTOR.

** Mr. **B. HAITZEMA VIËTOR,** Notaris te *Winschoten*, zal, ten verzoeke van de Erven wijlen PIETER JANS SMIT, op VRIJDAG den 9den December 1853, des avonds te 5 uur, ten Huize van den Logementhouder B. CRAKER, te *Beerta*, in openlijke veiling verkoopen:

I. Eene BEHUIZING en SCHUUR, HOF en TUIN, met de VASTE, IN ALLE LINIËN VERERVENDE BEKLEMMING van de daarachter gelegene Landerijen, te zamen groot 3 Bunders, 68 Roeden, 80 Ellen, staande en gelegen nabij de Kerk te *Beerta*, zullende jaarlijks tot huur doen *f* 40—00.

II. Den EIGENDOM van dien, groot *f* 40—00.

De Verkoopconditiën zullen in tijds ter lezing liggen ten Huize van Verkoop, alsmede ten Kantore van genoemden Notaris, — zullende de Huismeubelen, het Boerenbeslag en de Levende Have op bovengemelden dag, des namiddags *precies* te één uur, publiek op gewone Boelgoeds-Conditien worden verkocht, ten Sterfhuize van den Erflater te *Beerta.*

B. HAITZEMA VIËTOR.

GROOTE HOUTBOELDAG.

Op WOENSDAG en DONDERDAG den 30sten Nov. en 1sten Dec. 1853, des morgens te 10½ uur, zullen, op de plaats zelve, in het openbaar worden verkocht: ongeveer **1000** zeer zware **EIKEN-, BEUKEN-** en **DENNENBOOMEN,** op Stam staande in het Nootehof te *Veenhuizen*, bij *Noordbroek.*

Mr. R. FEITH, *Notaris.*

NB. Te **6½** des morgens van **Woensdag den 30sten Nov. e.k.,** zal eene **SCHUIT** van ***GRONINGEN*** afvaren, waarmede de Gegadigden **gratis** naar de plaats van Verkoop zich zullen kunnen doen overbrengen en van daar terugvoeren.

HOUTVEILING,
onder werkelijke Houtkoopers,

op ZATURDAG den 3den December 1853, des voormiddags te 11 uur, bij den Logementhouder W. D. KRUIZENGA, te *Winneweer*, aan 't Damsterdiep, van GREENEN en plus min. 1000 VUREN BALKEN, waaronder eene nieuw aangevoerde Lading *BREWIGSCHE* BALKEN, 500 JUFFERS, KOLDERS, ENZ., alsmede GEZAAGDE HOUTWAREN.

M. P. WENNIGER, *Nots.*

** Mr. **H. P. WICHERS,** Notaris te *Leek*, gedenkt, ten verzoeke van den Heer P. BENTUM, Rentenier te *Groningen*, op MAANDAG den 12den December 1853, des avonds te 5 uur, ten Huize van den Kastelein HEERDT, te *Leek*, publiek te verkoopen:

Eene nieuw getimmerde **HEEREN BEHUIZING,** get. no. 43, bestaande in 3 BENEDEN- en 1 BOVENKAMER, ruime KEUKEN, KELDER, REGENBAK, ENZ., met **TUIN,** te zamen groot 4 R., 30 E., doende jaarlijks tot Grondpacht *f* 6—00, staande en gelegen nabij de Klapbrug te *Leek;* kunnende deze Goederen bij den Toeslag worden aanvaard.

** Mr. **H. P. WICHERS,** Notaris te *Leek*, gedenkt, ten verzoeke van de Erv. wijlen den Heer Dr. PETRUS GASIGNET, in leven Eignaar te *Peize*, op MAANDAG den 12den December 1853, des avonds te 5 uur, ten Huize van den Kastelein HEERDT, te *Leek*, publiek te verkoopen:

I. Eene **BEHUIZING en SCHUUR,** get. no. 2, **TUINHUIS** en ruimen **TUIN,** staande en gelegen te *Leek*, bewoond door T. H. POPPEMA en Vr., doende jaarlijks tot grondpacht *f* 6—00.

II. Den EIGENDOM van eene Behuisde Boerenplaats, te *Midwolde*, *MILLINGA HEERT* genaamd, groot 25 B., 29 R., 90 E., bij J. L. ZUIDERWEG en Vr. onder vaste Beklemming in gebruik, voor eene jaarlijks op Midw. verschijnende huur van *f* 100—00.

III. Den EIGENDOM eener Behuisde Boerenplaats, te *Midwolde*, groot 11 B., 64 R., 30 E., bij H. J. SIKKEMA en Cons. onder beklemming in gebruik, voor eene jaarlijks op Midw. verschijnende huur van *f* 40—00, 1 Bindel Vlas, 2 jonge Hanen en het voeren van een' Hond.

IV. Den EIGENDOM eener Behuisde Boerenplaats te *Midwolde*, groot 9 B., 73 R., 60 E., bij B. J. BEUKEMA en Vr. onder vaste beklemming in gebruik, voor eene jaarlijks op Midw. verschijnende huur van *f* 29—15.

V. Den EIGENDOM van 39 R., 80 E. Behuisden Grond, te *Midwolde*, *KLEIN-AUWEMA*, doch in de wandeling *DE PASOP* genaamd, bij de Wedw. S. J. BOUSEMA in gebruik, voor een jaarlijks op Mei verschijnende grondpacht van *f* 8—00.

VI. Den EIGENDOM van 3 B., 38 R., 10 E. Land, gelegen bij *KLEIN AUWEMA*, onder *Midwolde*, onder vaste beklemming in gebruik bij de Wedw S. J. BOUSEMA, voor eene jaarlijks op Midw. verschijnende huur van *f* 11—00.

VII. Den EIGENDOM van 1 B., 89 R., 20 E. Land, gelegen in de *Ooster-Hogema*, onder *Lettelbert*, onder vaste beklemming in gebruik bij W. W. SIKKEMA en Vr., voor eene jaarlijks op Midw. verschijnende huur van *f* 5—00.

VIII. Den EIGENDOM van eene Behuisde Heemstede, te *Midwolde*, *DE LINDE* genaamd, bij H. WETSING in gebruik, voor eene jaarlijks op Mei verschijnende grondpacht van *f* 3—00.

** Mr. **R. M. A. DE MAREES VAN SWINDEREN,** Notaris te *Ezinge*, gedenkt, op MAANDAG den 19den December 1853, des morgens te 10 uur, ten Huize van de Wedw. VELDSEMA, te *Feerwert*, ten verzoeke van A. L. DE WIT en Vrouw, publiek te verkoopen:

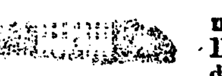

Eene BEHUIZING en SCHUUR, met het REGT der VASTE, ALTIJDDURENDE BEKLEMMING van de daarbij behoorende *Landerijen*, groot 10 B., 08 R., gelegen te *Feerwerdermeeden*, Gemeente *Ezinge*, doende jaarlijks tot vaste huur *f* 58—50.

UIT DE HAND TE KOOP:

Een **KOFTJALK**, groot 70 Tonnen, in 1843 gebouwd, met VOLLEDIGEN INVENTARIS, liggende in de Zuiderhaven te *Groningen*. Te bevragen bij den Eigenaar G. J. GNODDE, te *Hoogezand.*

Kennisgeving,

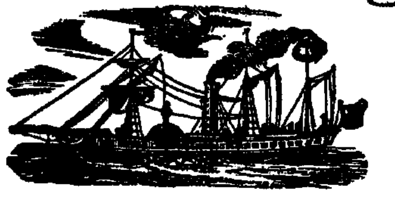

dat de **VAART** met de **STOOMBOOT *Flevo*** tusschen ***Amsterdam*** en ***Harlingen,*** door bekomene AVARIJ is en tot **nadere kennisgeving zal blijven gestaakt.**

L. M. STIKKEL,

Groote Markt,

is even als voorheen ruim gesorteerd in **KINDER SPEEL-** en ANDERE **GOEDEREN,** alles zeer geschikt voor ***Sint Nicolaas GESCHENKEN,*** waarin hij zich vriendelijk aanbeveelt.

H. E. Oving,

in de Oosterstraat, is weder ruim voorzien van briljante **JUWEELEN,** fraaije **GOUDEN** en **ZILVEREN WERKEN,** naar den **laatsten smaak.**

Heeft op nieuw ontvangen: Een groot assortement **GOUDEN ANKER-** en **CILINDER HOROLOGIËN,** van uitmuntende kwaliteit, en daar hij tegenwoordig een' **bekwamen Bediende** heeft, kan hij voor het **goedgaan der Werken** garanderen.

ATTENTIE.

De reeds zoo gunstig bekende **WINTERHANDENZEEP** is weder verkrijgbaar gesteld bij onderstaanden à **10** Ct. het stuk.

F. TER SCHAUW, Schuitendiep.
J. VAN DER REE, Nieuwe Ebbingestraat.
BECKEL ZANINO, Pelsterstraat.

DE GEZAMENTLIJKE BANKETBAKKERS

hebben de eer bij deze te berigten, dat zij den **prijs** van het **gebak per 5 Ons** met **10 cents VERHOOGD** hebben.

Namens dezelve:
U. VAN RENSEN.

In het **SCHIP** bij de Draaibrug zijn nog **BESTE OESTERS** te bekomen voor denzelfden prijs, nl. **het honderd à *f* 1.20.**

Ik vind mij verpligt u te berigten dat mijn 14-jarig dochtertje van de 4 doozen **REVALENTA,** die ik bij u gekocht heb, geheel hersteld is, niettegenstaande de doctoren van EPE, GILDEHUIS en GRONAU verklaarden dat het kind eene zenuwongesteldheid had en denkelijk nooit zou genezen. Wij hadden alle hoop opgegeven en zijn dubbel dankbaar voor de goede uitkomst.

LOSSER, 22 November 1853. G. ROTERINK.

De heer ROTERINK is een gegoede Landbouwer in den Achterhoek; zijne dochter leed sedert twee jaren aan eene verzwakking en teerde toeziende weg. Hij wenscht dat dit heilzame middel algemeen bekend worde en schreef daarom bovenstaande missive aan den Dépôthouder in *Enschedé.*

DU BARRY'S REVALENTA bevat meer voedende bestanddeelen dan eenig ander voedsel en toch verteert het spoedig en wekt den eetlust op; het maakt eene grage maag bij gezonden en zieken en geneest spoedig alle kwalen, die uit eene slechte spijsvertering en kwade sappen voortkomen. Hardlijvigheid, onregelmatigheid in de verrigtingen, verstoppingen, zuur, kramp, buikpijn, stuipen, maagwater, diarrhae, zenuwziekte, galachtigheid, aandoening van lever en nieren, windzucht, opgezetheid, hartkloppingen, zenuwachtige hoofdpijn, doofheid, suizen in het hoofd en in de ooren, ijlhoofdigheid, pijn tusschen de schouderbladen en in bijna alle deelen van het ligchaam, slepende ontsteking en verzwering in de maag, huiduitslag, scheurbuik, koorts, klierziekte, onzuiverheid, bloedarmoede, tering (wanneer zij niet hopeloos is), waterzucht, rhumatiek, jicht, influenza, griep, misselijkheid en braking gedurende de zwangerschap, na het eten of op zee, neerslagtigheid, miltzucht, algemeene verzwakking, verlamming, hoest, aamborstigheid, benaauwdheid op de borst, slijmziekte, ongeduriigheid, slapeloosheid, blozen zonder aanleiding, beving, afkeer van de zamenleving, ongeschiktheid tot studie, zinsverbijsteringen, verlies van het geheugen, duizeling, ophooping van bloed naar het hoofd, uitputting, mismoedigheid, ongegronde vrees, besluiteloosheid, wanhoop, zucht tot zelfmoord, enz.

Du Barry's Revalenta wordt in onderstaande Dépôts verkocht.

1 ℔	2 ℔	5 ℔	12 ℔
2 Guld.	3½ Guld.	8 Guld.	16 Guld.

Dubbel geconcentreerde zijn in de grootere Canisters ook voorhanden.

Eene Holl. Gebruiksaanwijzing is bij iedere doos.

Op aanraden van eenige Heeren Doctoren zijn wij zoo vrij, de faculteit opmerkzaam te maken, dat dit Meel er krachtig toe bijdragen kan, in behandeling zijnde Patiënten te genezen.

Te *Amsterdam* in het VERKOOPHUIS; te *Assen* bij H. P. A. VAN GORCUM; te *Delfzijl* bij A. W. C. KEYZER; te *Groningen* bij C. RIKKERS en M. GAASBEEK; te *Hoogezand* bij F. M. DIKEMA; te *Meppel* bij J. M. BARTH; te *Niewolda* bij P. R. VAN CALCAR; te *Pekela* bij J. T. FELDBRUGGE; te *Veendam* bij S. SAVENYE; te *Winschoten* bij G. WASMAN; en in de bekende Depôts in de andere Steden.

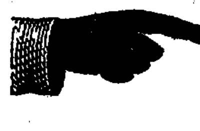

Er wordt, ter opleiding in den HOUTHANDEL, gevraagd: een **LEERLING.**

Adres BUREAU dezer COURANT.
Brieven franko.

Te *Groningen*, bij de Erven C. M. VAN BOLHUIS HOITSEMA.